

LEGE
privind securitatea aeronautică

nr. 192 din 20.12.2019

Monitorul Oficial nr.400-406/356 din 31.12.2019

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Scopul, domeniul de reglementare și sfera de aplicare

[Articolul 2.](#) Cadrul normativ privind securitatea aeronautică

[Articolul 3.](#) Noțiuni principale

Capitolul II
AUTORITĂȚI ȘI STRUCTURI CU COMPETENȚE ÎN DOMENIUL
SECURITĂȚII AERONAUTICE

[Articolul 4.](#) Autoritățile competente în domeniul securității aeronautice

[Articolul 5.](#) Alte autorități cu competențe în domeniul securității aeronautice

[Articolul 6.](#) Comitetul Național de Securitate Aeronautică

[Articolul 7.](#) Comisiile aeroportuare de securitate aeronautică

[Articolul 8.](#) Grupul consultativ al părților interesate

[Articolul 9.](#) Cooperarea internațională în domeniul aviației civile

[Articolul 10.](#) Măsuri de securitate aeronautică solicitate de alte state

[Articolul 11.](#) Obligațiile și împuternicirile comandantului aeronavei

Capitolul III
PROGRAMELE DE SECURITATE AERONAUTICĂ

[Articolul 12.](#) Programul național de securitate în domeniul aviației civile

[Articolul 13.](#) Programul de securitate aeronautică al operatorului aeroportuar

[Articolul 14.](#) Programul de securitate aeronautică al operatorului aerian

[Articolul 15.](#) Programul de securitate aeronautică al entității aeronautice

Capitolul IV
STANDARDE DE BAZĂ PRIVIND SECURITATEA AVIAȚIEI CIVILE

Secțiunea 1
Măsuri preventive de securitate aeronautică

[Articolul 16.](#) Planificarea aeroportuară

[Articolul 17.](#) Controlul accesului

[Articolul 18.](#) Controlul de securitate al vehiculelor

[Articolul 19.](#) Supravegherea, patrularea și alte controale fizice

[Articolul 20.](#) Securitatea aeronavelor

[Articolul 21.](#) Securitatea sistemului de navigație aeriană

[Articolul 22.](#) Securitatea cibernetică în domeniul aviației civile

Secțiunea a 2-a

Controalele de securitate aeronautică

[Articolul 23.](#) Controlul de securitate al pasagerilor și al bagajelor de mână

[Articolul 24.](#) Controlul de securitate al pasagerilor în transfer și în tranzit

[Articolul 25.](#) Controlul de securitate al persoanelor, altele decât pasagerii, și al bunurilor transportate de către acestea

[Articolul 26.](#) Controlul de securitate al vehiculelor pentru care s-a autorizat accesul în zona de securitate cu acces restricționat

[Articolul 27.](#) Controlul de securitate al pasagerilor cu statut special

[Articolul 28.](#) Controlul de securitate al bagajelor de cală

[Articolul 29.](#) Controlul de securitate al bagajelor de cală neînsoțite

[Articolul 30.](#) Controlul de securitate al mărfurilor și al trimiterilor poștale

[Articolul 31.](#) Controlul de securitate al proviziilor de bord

[Articolul 32.](#) Controlul de securitate al proviziilor de aeroport

Secțiunea a 3-a

Măsuri de protecție pentru asigurarea securității aeronautice

[Articolul 33.](#) Protecția pasagerilor și a bagajelor de mână

[Articolul 34.](#) Pasagerii potențial perturbatori

[Articolul 35.](#) Protecția bagajelor de cală

[Articolul 36.](#) Concordanța între bagajele de cală și pasageri

[Articolul 37.](#) Protecția mărfurilor și trimiterilor poștale

[Articolul 38.](#) Protecția poștei transportatorilor aerieni și materialelor transportatorilor aerieni

[Articolul 39.](#) Protecția proviziilor de bord

[Articolul 40.](#) Protecția proviziilor de aeroport

Secțiunea a 4-a

Măsuri de securitate aeronautică la bordul aeronavei aflate în zbor

[Articolul 41.](#) Măsuri de securitate aeronautică la bordul aeronavei aflate în zbor

[Articolul 42.](#) Transportul autorizat al armelor

[Articolul 43.](#) Transportarea persoanelor aflate sub arest, a persoanelor deportate și a persoanelor suferinde de tulburări psihice

[Articolul 44.](#) Măsuri privind punerea în aplicare a standardelor de bază

[Articolul 45.](#) Derogări de la standardele de bază

Capitolul V

ECHIPAMENTELE DE SECURITATE AERONAUTICĂ

[Articolul 46.](#) Echipamentele de securitate aeronautică

[Articolul 47.](#) Operarea și întreținerea tehnică a echipamentelor de securitate aeronautică

Capitolul VI

**PERSONALUL CARE ACTIVEAZĂ ÎN DOMENIUL
ASIGURĂRII SECURITĂȚII AERONAUTICE**

[Articolul 48.](#) Recrutarea și instruirea personalului care activează în domeniul asigurării securității aeronautice

Capitolul VII

ACȚIUNILE DE RĂSPUNS LA ACTELE DE INTERVENȚIE ILICITĂ

[Articolul 49.](#) Măsuri în cazul recepționării informației privind intenția de a comite un act de intervenție ilicită

[Articolul 50.](#) Planificarea, organizarea și conducerea acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită

[Articolul 51.](#) Acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită întreprinse de către furnizorul de servicii de navigație aeriană

[Articolul 52.](#) Informarea organizațiilor și statelor interesate privind actele de intervenție ilicită

[Articolul 53.](#) Investigarea actelor de intervenție ilicită

Capitolul VIII

**ASIGURAREA EFICIENȚEI MĂSURILOR DE
SECURITATE AERONAUTICĂ**

Secțiunea 1

**Programul național de control al calității
în domeniul securității aviației civile**

[Articolul 54.](#) Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile

[Articolul 55.](#) Conținutul Programului național de control al calității

Secțiunea a 2-a

**Monitorizarea conformității în domeniul
asigurării securității aeronautice**

[Articolul 56.](#) Monitorizarea conformității

[Articolul 57.](#) Metodologia desfășurării activităților de monitorizare a conformității

[Articolul 58.](#) Auditul de securitate aeronautică

[Articolul 59.](#) Inspekțiile de securitate aeronautică

[Articolul 60.](#) Expertizele de securitate aeronautică

[Articolul 61.](#) Testele de securitate aeronautică

[Articolul 62.](#) Investigarea incidentelor de securitate aeronautică

[Articolul 63.](#) Elaborarea rapoartelor/înregistrarea rezultatelor cu privire la monitorizarea conformității

[Articolul 64.](#) Remedierea deficiențelor de securitate aeronautică

Capitolul IX

**EVALUAREA NIVELULUI DE PERICOL ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR
ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII AVIAȚIEI CIVILE**

[Articolul 65.](#) Evaluarea nivelului de pericol în domeniul securității aviației civile

[Articolul 66.](#) Managementul riscurilor în domeniul securității aviației civile

Capitolul X

ASIGURAREA FINANCIARĂ A SECURITĂȚII AERONAUTICE

[Articolul 67.](#) Costuri privind asigurarea securității aeronautice

Capitolul XI

**RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI
PRIVIND SECURITATEA AERONAUTICĂ**

[Articolul 68.](#) Răspunderea juridică pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

**Capitolul XII
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

[Articolul 69.](#)

Prezenta lege transpune:

– Regulamentul (CE) nr.300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securității aviației civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.2320/2002, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 97 din 9 aprilie 2008, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr.18/2010 al Comisiei din 8 ianuarie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr.300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește specificațiile pentru programele naționale de control al calității în domeniul securității aviației civile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 7 din 12 ianuarie 2010;

– Regulamentul (CE) nr.272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile prevăzute în anexă la Regulamentul (CE) nr.300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 91 din 3 aprilie 2009;

– parțial Regulamentul (UE) nr.1254/2009 al Comisiei din 18 decembrie 2009 de stabilire a criteriilor care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile și să adopte măsuri de securitate alternative, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 338 din 19 decembrie 2009.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Scopul, domeniul de reglementare și sfera de aplicare

(1) Prezenta lege are ca scop asigurarea implementării cerințelor anexei 17 „Securitatea aeronautică” la Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, ratificată prin [Hotărârea Parlamentului nr.97/1994](#), și ale altor tratate internaționale în domeniul securității aeronautice.

(2) Prezenta lege stabilește cadrul normativ de bază privind protecția aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

(3) Pentru realizarea obiectivelor stabilite la alin.(1) și (2) sunt utilizate următoarele mijloace:

a) instituirea cadrului normativ de bază și a standardelor de bază în domeniul securității aviației civile (în continuare – *standarde de bază*);

b) instituirea mecanismelor de monitorizare a respectării standardelor respective.

(4) Prezenta lege se aplică:

a) autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice;

b) aeroporturilor și părților de aeroporturi, situate pe teritoriul Republicii Moldova și care nu sunt folosite exclusiv în scopuri militare;

c) operatorilor aerieni care furnizează servicii în aeroporturile indicate la lit.a);

d) operatorilor aerieni înregistrați în Republicii Moldova;

e) entităților aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică, ce funcționează în spațiile situate în interiorul sau în afara zonelor aparținând aeroporturilor și furnizează bunuri și/sau servicii aeroporturilor menționate la lit.a) sau prin intermediul acestora, și/sau operatorilor aerieni menționați la lit.b) și c).

Articolul 2. Cadrul normativ privind securitatea aeronautică

(1) Reglementarea juridică privind securitatea aeronautică se realizează în temeiul [Constituției Republicii Moldova](#), al prezentei legi și al altor acte normative ale Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, al altor acte normative în domeniu, precum și al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) În cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte conține alte prevederi decât cadrul normativ național privind securitatea aeronautică, se aplică prevederile tratatului internațional.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

act de intervenție ilicită – acțiune sau tentativă de acțiune care pune în pericol securitatea aviației civile, inclusiv:

- a) capturarea ilicită a aeronavei;
- b) deteriorarea aeronavei aflate în exploatare;
- c) luarea de ostatici la bordul aeronavei, pe aerodrom și/sau în aeroport;
- d) pătrunderea cu forța la bordul aeronavei, pe aerodrom și/sau în aeroport ori în locul amplasării mijloacelor și serviciilor de navigație aeriană;
- e) plasarea, în scopuri criminale, la bordul aeronavei, pe aerodrom și/sau în aeroport a articolelor interzise;
- f) utilizarea unei aeronave în exploatare în scopul cauzării decesului, a vătămarilor grave ale integrității corporale sau a pagubelor considerabile bunurilor și/sau mediului înconjurător;
- g) comunicarea informațiilor false care pot pune în pericol siguranța unei aeronave aflate în zbor sau la sol, a pasagerilor, a echipajelor, a personalului la sol și/sau a persoanelor aflate pe aerodrom, în aeroport și/sau la locul amplasării (în incinta) unei instalații aeroportuare sau a unui serviciu al aviației civile;

activități de monitorizare a conformității – procedură sau proces utilizat pentru evaluarea implementării prevederilor prezentei legi, ale Programului național de securitate în domeniul aviației civile și ale altor acte normative în domeniul securității aeronautice;

aeronavă – aparat care se poate menține în atmosferă ca urmare a reacțiilor aerodinamice, altele decât reacțiile aerului cu suprafața terestră;

aeronavă aflată în zbor – aeronava se consideră aflată în zbor din momentul în care, fiind terminată îmbarcarea, toate ușile exterioare ale aeronavei au fost închise și până în momentul în care una dintre ușile respective este deschisă în vederea debarcării; în cazul aterizării forțate, aeronava se consideră aflată în zbor până în momentul în care autoritatea competentă ia în primire aeronava, persoanele și bunurile de la bordul acesteia;

aerodrom – suprafață delimitată (inclusiv clădirile, instalațiile și echipamentele aflate pe aceasta) terestră sau acvatică ori aflată pe o structură fixă, structură fixă off-shore sau structură plutitoare, destinată utilizării, integrale ori parțiale, în scopul decolării, aterizării, deplasării și/sau staționării aeronavelor;

aerodrom cu destinație dublă – ansamblul constituit din o suprafață terestră (sau acvatică) delimitată, clădirile, instalațiile și echipamentele aflate pe aceasta, care este destinat utilizării, totale sau parțiale, la decolarea, aterizarea, deplasarea și/sau staționarea aeronavelor civile și a celor de stat;

aeroport – ansamblul constituit din aerodrom, aerogară și anumite instalații aeroportuare, destinat primirii și expedierii aeronavelor, deservirii transportului aerian;

aeroport mixt de staționare – ansamblul constituit din aerodrom, aerogară și anumite instalații aeroportuare, destinat primirii și expedierii aeronavelor, utilizat pentru deservirea transportului aerian civil și a celui militar, precum și pentru asigurarea normelor privind apărarea și securitatea națională;

agent aeronautic – persoană fizică sau juridică, alta decât personalul aeronautic, certificată să desfășoare activități în domeniul aviației civile;

agent abilitat – transportator aerian sau entitate aeronautică care asigură măsurile de securitate aeronautică aferente transportului de mărfuri sau trimiterilor poștale;

agent de securitate la bord – persoană abilitată de statul operatorului aerian și/sau de statul de înmatriculare a aeronavei pentru a călători la bordul unei aeronave cu scopul protecției aeronavei și persoanelor aflate la bordul acesteia împotriva actelor de intervenție ilicită;

articole interzise – arme, materiale explozive, toxice, radioactive sau periculoase care pot fi folosite pentru a comite un act de intervenție ilicită ori care pot pune în pericol viața și sănătatea oamenilor ori securitatea aviației civile și a căror aflare în zonele de securitate cu acces restricționat ale aeroporturilor și transportare la bordul aeronavelor sunt interzise conform actelor normative în vigoare;

audit de securitate aeronautică – examinare detaliată a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică, efectuată cu scopul stabilirii dacă acestea sunt aplicate complet, corect și în mod continuu;

auditor de securitate aeronautică – persoană care desfășoară activități de monitorizare a conformității la nivel național, în numele autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile;

autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile – Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, aflată în subordinea organului central de specialitate în domeniul aviației civile, care este responsabilă de elaborarea, asigurarea coordonării și monitorizarea implementării prevederilor legislației în domeniul securității aeronautice, conform prezentei legi;

aviație civilă – totalitatea operațiunilor efectuate de aeronavele civile, excluzând operațiunile efectuate de aeronave de stat, precum aeronavele utilizate pentru servicii militare, vamale sau de poliție;

bagaj de cală – bagaj care poate fi transportat în cala unei aeronave;

bagaj de cală însoțit – bagaj transportat în cala unei aeronave, înregistrat pentru un zbor de către un pasager care călătorește cu aeronava respectivă;

bagaj de cală neînsoțit – bagaj care este transportat în calitate de încărcătură la bordul aeronavei în care se află posesorul acestuia sau la bordul altei aeronave;

bagaj de mână – bagaj care poate fi transportat în cabina de pasageri a aeronavei;

certificare a auditorului de securitate aeronautică – procedură de evaluare și confirmare oficială de către sau în numele autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile a faptului că o persoană posedă competențele necesare pentru exercitarea atribuțiilor de auditor de securitate aeronautică la un nivel acceptabil, astfel cum este prevăzut în Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile;

controlul accesului – aplicarea echipamentelor de securitate aeronautică prin care se poate preveni intrarea neautorizată a persoanelor și/sau vehiculelor;

control de securitate aeronautică – procedură de verificare, cu aplicarea mijloacelor tehnice sau de altă natură, efectuată în scopul identificării și/sau depistării articolelor interzise;

control de securitate al aeronavei – procedură de verificare a acelor părți ale interiorului unei aeronave la care ar fi putut avea acces pasagerii, precum și a calei aeronavei, în scopul depistării articolelor interzise și/sau a actelor de intervenție ilicită;

deficiență de securitate aeronautică – lipsa conformității cu o normă de securitate aeronautică;

echipamente de securitate aeronautică – dispozitive destinate utilizării independente sau ca părți componente ale unui sistem în scopul depistării articolelor interzise și/sau al protecției împotriva actelor de intervenție ilicită;

entitate aeronautică – persoană juridică, alta decât un operator aeronautic, care desfășoară activități în domeniul aviației civile;

eșantion reprezentativ – selecție de informații, realizată în baza opțiunilor de monitorizare, suficientă ca număr și nivel de acoperire pentru a constitui drept temei pentru concluziile privind implementarea standardelor de bază;

examinare de securitate a aeronavei – inspectarea interiorului și a exteriorului accesibil al aeronavei în vederea identificării articolelor interzise și a actelor de intervenție ilicită;

expertiză de securitate aeronautică – reevaluarea măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică în scopul de a determina vulnerabilitatea acestora față de actele de intervenție ilicită și de a

recomanda măsuri de protecție corespunzătoare nivelului de pericol;

furnizor de provizii de aeroport recunoscut – furnizor ale cărui măsuri și proceduri de securitate aeronautică corespund normelor de securitate aeronautică și standardelor de bază într-o măsură suficientă pentru a permite livrarea proviziilor de aeroport în zonele de securitate cu acces restricționat;

furnizor de provizii de bord abilitat (furnizor abilitat) – furnizor ale cărui măsuri și proceduri de securitate aeronautică corespund normelor de securitate aeronautică și standardelor de bază într-o măsură suficientă pentru a permite livrarea proviziilor de bord direct în aeronavă;

furnizor de provizii de bord recunoscut – furnizor ale cărui măsuri și proceduri de securitate aeronautică corespund normelor de securitate aeronautică și standardelor de bază într-o măsură suficientă pentru a permite livrarea proviziilor de bord către un transportator aerian sau către un furnizor abilitat, fără a permite livrarea acestora direct în aeronavă;

furnizor recunoscut – furnizor de provizii de aeroport recunoscut sau furnizor de provizii de bord recunoscut;

incident de securitate aeronautică – caz de încălcare a normelor de securitate aeronautică care a produs consecințe negative imediate asupra securității și/sau siguranței persoanelor și a bunurilor;

informații de securitate sensibile – informații protejate, a căror divulgare neautorizată sau scurgere este de natură să aducă atingere intereselor securității aeronautice, accesul către informațiile respective fiind restricționat și fiind acordat în baza principiului „nevoia de a cunoaște”, adică este acordat doar persoanelor care au nevoie de informațiile respective pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu;

inspector aeronautic – persoană calificată corespunzător, abilitată de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile să efectueze inspecții de securitate aeronautică;

inspecție de securitate aeronautică – examinare a implementării măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică în scopul stabilirii dacă acestea se aplică eficient și în conformitate cu standardele de bază aplicabile și al identificării posibilelor deficiențe de securitate aeronautică;

interviu – convorbire desfășurată de un auditor de securitate aeronautică în scopul stabilirii dacă măsurile și procedurile de securitate aeronautică sunt aplicate în conformitate cu legislația privind securitatea aeronautică;

lucrări aeriene – operațiuni aeriene cu caracter civil, efectuate de operatorii aerieni în interesul industriei, al agriculturii, al silviculturii, al sănătății publice sau al protecției mediului înconjurător; operațiuni de căutare și salvare, de cercetare științifică, de fotografiere, de monitorizare, de publicitate, precum și operațiuni efectuate în alte scopuri, în baza certificatului (autorizației) de operator aerian;

materialele transportatorului aerian – bunuri pentru care atât expeditorul, cât și destinatarul sunt transportatori aerieni sau bunuri care sunt folosite de un transportator aerian;

mărfuri – bunuri, altele decât bagajele, trimiterile poștale, poșta transportatorului aerian, materialele transportatorului aerian și proviziile de bord, care pot fi transportate la bordul unei aeronave;

măsură de securitate aeronautică – acțiune sau activitate privind asigurarea securității aeronautice, inclusiv aplicarea echipamentelor de securitate aeronautică prin care se poate preveni introducerea articolelor interzise;

membru al echipajului – persoană desemnată de un operator aerian să execute sarcini la bordul unei aeronave, de regulă, membru al echipajului de zbor (pilot, inginer navigant) sau membru al echipajului de cabină;

membru al echipajului de cabină – membru al echipajului, calificat corespunzător, altul decât un membru al echipajului de zbor sau al personalului tehnic, și care este însărcinat de un operator aerian să exercite atribuții legate de siguranța pasagerilor și a zborului pe durata operațiunilor aeriene;

membru al echipajului de zbor – membru al echipajului, calificat corespunzător, care este însărcinat de un operator aerian să exercite atribuții legate de operarea aeronavei (pilot, inginer navigant);

observare – examinare vizuală efectuată de auditorul de securitate aeronautică în scopul stabilirii dacă măsurile și procedurile de securitate aeronautică sunt aplicate în conformitate cu legislația privind securitatea aeronautică;

operator aerian – persoană fizică sau juridică, angajată ori care se oferă să se angajeze într-o

operațiune de transport aerian;

operator aeroportuar – persoană fizică sau juridică care efectuează exploatarea aerodromului și/sau aeroportului în baza certificatului eliberat de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile;

operator aeronautic – operator aerian sau operator aeroportuar;

pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poștale în transfer – pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poștale care pleacă cu o altă aeronavă decât cea cu care au sosit;

pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poștale în tranzit – pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poștale care pleacă cu aceeași aeronavă cu care au sosit;

pasager potențial perturbator – pasager care fie este deportat, fie i-a fost interzisă, de către autoritățile competente, intrarea pe teritoriul unui stat, fie este reținut conform legii;

parte critică a zonei de securitate cu acces restricționat – zonă între punctele de control și aeronava în care se află pasagerii, bagajul de mână și bagajul de cală care au fost supuse controlului de securitate aeronautică;

permis de aeroport – legitimație sau alt document eliberat unei persoane care activează în aeroport sau care, din motive întemeiate, are nevoie de acces autorizat în zona supravegheată sau zona de securitate cu acces restricționat, în scopul facilitării accesului și identificării; document eliberat în același scop pentru un mijloc de transport;

persoană deportată – persoană care a intrat, legal sau ilegal, pe teritoriul unui stat și care, în temeiul deciziilor autorităților competente, urmează să părăsească teritoriul statului respectiv;

poșta transportatorului aerian – trimitere poștală pentru care transportatorul aerian este atât expeditor, cât și destinatar;

program de securitate aeronautică – ansamblul măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică, instituite la nivel național ori la nivel de operator aeronautic/entitate aeronautică în scopul asigurării protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

provizii de aeroport – totalitatea bunurilor care urmează să fie vândute, folosite sau puse la dispoziție în zona de securitate cu acces restricționat;

provizii de bord – totalitatea bunurilor care urmează să fie luate la bordul unei aeronave pentru a fi utilizate, consumate sau cumpărate de către pasageri ori echipaj în timpul aflării aeronavei în zbor, cu excepția:

a) bagajelor de mână;

b) bunurilor transportate de alte persoane decât pasagerii;

c) poștei transportatorului aerian și a materialelor transportatorului aerian;

securitate aeronautică – ansamblul măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică, al resurselor umane și materiale destinat asigurării protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

serviciu aeroportuar de salvatori și pompieri – serviciu care realizează activitățile de prevenire și stingere a incendiilor conform cadrului normativ în domeniul apărării împotriva incendiilor;

test de securitate aeronautică – verificare a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică în cadrul căreia autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile sau alte organe abilitate simulează, în mod confidențial, intenția de a comite un act de intervenție ilicită, cu scopul de a evalua eficiența măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică aplicate;

transportator aerian – operator aerian certificat pentru efectuarea transportului aerian comercial de pasageri, de bagaje, de mărfuri și de trimiteri poștale;

trimitere poștală – trimitere de corespondență sau de alte bunuri, prezentată spre expediție și destinată serviciilor poștale în conformitate cu normele Uniunii Poștale Universale;

verificare – acțiune realizată de un auditor de securitate aeronautică pentru a stabili dacă o măsură sau procedură de securitate aeronautică este aplicată în conformitate cu standardele de bază;

verificarea antecedentelor – verificarea identității unei persoane, a cazierului judiciar al acesteia, altor informații (se aplică în raport cu persoana care urmează să efectueze controale de securitate aeronautică și/sau să pătrundă neînsoțită în zonele de securitate cu acces restricționat);

volumul anual de trafic – numărul total de pasageri care sosesc, pleacă și se află în tranzit pe parcursul unui an calendaristic;

vulnerabilitate – deficiență a măsurilor și/sau procedurilor de securitate aeronautică aplicate, care ar putea fi exploatată pentru comiterea unui act de intervenție ilicită;

zonă demarcată – spațiu separat prin puncte de control al accesului de o zonă de securitate cu acces restricționat ori, în cazul în care zona demarcată reprezintă o zonă de securitate cu acces restricționat, de alte zone de securitate cu acces restricționat;

zonă nonrestricționată – zonă a unui aeroport, inclusiv teritoriul și clădirile aferente sau părți ale acestora din afara zonei de operațiuni aeriene, către care persoanele au acces liber;

zonă de operațiuni aeriene – zonă a unui aeroport destinată decolării, aterizării și deplasării aeronavelor, inclusiv teritoriul și clădirile aferente sau părți ale acestora, accesul către care este restricționat;

zonă de securitate cu acces restricționat – parte a zonei de operațiuni aeriene în care, pe lângă restricționarea accesului, se aplică măsuri și proceduri de securitate aeronautică suplimentare;

zonă supravegheată – zonă a unui aeroport, inclusiv teritoriul și clădirile aferente sau părți ale acestora, accesul către care este supravegheat.

Capitolul II

AUTORITĂȚI ȘI STRUCTURI CU COMPETENȚE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII AERONAUTICE

Articolul 4. Autoritățile competente în domeniul securității aeronautice

(1) Funcțiile de bază ale organului central de specialitate în domeniul aviației civile sunt elaborarea, asigurarea implementării și monitorizarea aplicării unui cadru normativ privind dezvoltarea durabilă a aviației civile în condițiile siguranței zborurilor, asigurării securității aeronautice și a calității serviciilor prestate.

(2) Organul central de specialitate în domeniul aviației civile exercită următoarele atribuții principale:

a) prezintă Guvernului proiecte de acte normative și proiecte de documente de politici în domeniul securității aeronautice;

b) în comun cu autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, asigură executarea obligațiilor și realizarea drepturilor Republicii Moldova care rezultă din prevederile tratatelor internaționale care au ca obiect domeniul securității aeronautice și urmărește executarea acestora de celelalte părți ale tratatelor;

c) prezintă Guvernului spre aprobare Programul național de securitate în domeniul aviației civile;

d) aprobă Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile și Programul național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile.

(3) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile este autoritatea competentă a Republicii Moldova în domeniul securității aeronautice, responsabilă de elaborarea cadrului normativ privind securitatea aeronautică, de asigurarea coordonării și monitorizarea implementării acestuia.

(4) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile exercită următoarele atribuții de bază:

a) elaborează și prezintă organului central de specialitate în domeniul aviației civile spre avizare/aprobare proiectele de acte normative în domeniul securității aeronautice, prevăzute la alin.(2) lit.a) și c);

b) în comun cu alte autorități, elaborează propuneri de modificare a cadrului normativ privind securitatea aeronautică, pentru menținerea eficacității acestuia, precum și reevaluează măsurile și procedurile de securitate aeronautică în cazul comiterii unui act de intervenție ilicită;

c) asigură, în limitele competenței stabilite de prezenta lege, executarea obligațiilor și realizarea drepturilor Republicii Moldova care rezultă din prevederile tratatelor internaționale în domeniu;

d) determină, în colaborare cu alte autorități și structuri cu competențe în domeniul securității

aeronautice, modalitățile de implementare a prevederilor prezentei legi;

e) asigură condițiile de funcționare a comandamentelor operaționale antiteroriste pe durata pregătirii și desfășurării acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită;

f) examinează și avizează, în scopul asigurării securității aeronautice, proiectele de construcție și reconstrucție ale aerodromurilor/aeroporturilor, planurile amplasării unor noi construcții, instalații și/sau obiecte și cele privind efectuarea altor lucrări în vecinătatea aerodromurilor/aeroporturilor;

g) emite, în limitele competenței stabilite de prezenta lege, acte cu caracter administrativ, acte departamentale, aprobă regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, alte acte normative cu caracter tehnic care conțin norme speciale, standarde, măsuri și proceduri din domeniul securității aeronautice;

h) efectuează certificarea, supravegherea și controlul asupra nivelului de asigurare a securității aeronautice și de respectare a normelor, a reglementărilor și a procedurilor naționale în domeniul securității aeronautice;

i) elaborează și asigură implementarea Programului național de control al calității în domeniul securității aviației civile și a Programului național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile, coordonează și aprobă programele de instruire în domeniul securității aeronautice ale agenților aeronautici, precum și ale autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice;

j) examinează și aprobă programele de securitate aeronautică ale operatorilor aeronautici și ale entităților aeronautice;

k) acordă asistență metodologică și consultativă agenților aeronautici, precum și autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice.

(5) Persoanele fizice și juridice care participă la asigurarea securității aviației civile au obligația de a prezenta auditorilor de securitate aeronautică care desfășoară activități de monitorizare a conformității informația necesară pentru îndeplinirea sarcinilor auditorilor respectivi.

(6) Auditorii de securitate aeronautică trebuie să dețină asupra lor dovada identității și calității, care să autorizeze desfășurarea activităților de monitorizare a conformității în numele autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile și care să permită accesul acestora în toate zonele necesare pentru desfășurarea activităților respective.

(7) Auditorii de securitate aeronautică sunt abilitați:

a) să pretindă și să obțină acces imediat către toate spațiile relevante, inclusiv în aeronave și clădiri, în scopul desfășurării activităților de monitorizare a conformității;

b) să solicite implementarea corespunzătoare a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică și, după caz, repetarea anumitor acțiuni.

(8) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile publică, pe pagina web oficială a acesteia, măsurile și procedurile de securitate aeronautică care au un impact direct asupra pasagerilor. Prin derogare de la regula generală, măsurile și procedurile de securitate aeronautică care conțin informații de securitate sensibile sunt protejate. Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile stabilește mecanismul privind protecția, gestionarea și acordarea accesului la informațiile de securitate sensibile.

Articolul 5. Alte autorități cu competențe în domeniul securității aeronautice

(1) Serviciul de Informații și Securitate exercită următoarele atribuții de bază:

a) desfășoară activități informative, activități contrainformative și activitate specială de investigație în scopul colectării informațiilor necesare prevenirii și contracarării riscurilor și amenințărilor privind securitatea aviației civile;

b) informează persoanele cu funcții de demnitate publică, în limitele competenței acestora, despre pericolul de comitere a unor fapte ce pot periclita securitatea aviației civile;

c) organizează și conduce activitatea comandamentelor operaționale antiteroriste pentru reglementarea situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită;

d) elaborează și aprobă, în colaborare cu alte autorități cu competențe în domeniul securității aviației civile, Planul național de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție

ilicită;

e) planifică, organizează și desfășoară instruirea personalului responsabil de întreprinderea acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită, în conformitate cu planurile de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită;

f) asigură organizarea și desfășurarea cu regularitate a exercițiilor în vederea stabilirii, verificării și modernizării capacităților operaționale ale autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice;

g) conduce acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită ale forțelor primite în subordine în situații excepționale, conform planurilor de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită.

(2) Poliția de Frontieră exercită următoarele atribuții de bază:

a) realizează, în limita competențelor, acțiuni de prevenire și depistare a actelor de intervenție ilicită, precum și pune în aplicare măsurile speciale privind investigarea acestora;

b) asigură menținerea ordinii publice;

c) acordă sprijin serviciilor de securitate ale operatorilor aeronautici în protecția zonelor de securitate cu acces restricționat;

d) asigură instruirea personalului Poliției de Frontieră în domeniul securității aviației civile;

e) participă la depistarea dispozitivelor și substanțelor explozive, la ridicarea articolelor interzise;

f) participă la realizarea măsurilor prevăzute de planul de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită;

g) asigură prevenirea plasării ilegale la bordul aeronavelor a articolelor interzise și colaborează cu autoritățile competente în domeniul securității aeronautice și cu serviciile de securitate aeronautică în vederea identificării persoanelor care prezintă pericol din punctul de vedere al securității aeronautice;

h) asigură realizarea programelor de securitate aeronautică ale operatorilor aeroportuari, în limita competențelor acesteia;

i) efectuează controlul de securitate al pasagerilor, al bagajelor, al încărcăturilor, al proviziilor de bord, precum și, în limita competențelor, al proviziilor de aeroport, al personalului aeronautic și al personalului care activează în domeniul asigurării securității aeronautice;

j) efectuează, în limita competențelor, controlul accesului în zonele de securitate cu acces restricționat.

(3) Ministerul Apărării exercită următoarele atribuții de bază:

a) organizează și poartă răspundere pentru executarea de către unitățile militare, dislocate permanent sau temporar în zona aerodromurilor cu destinație dublă și a aeroporturilor mixte de staționare, a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică stabilite de prezenta lege și de cadrul normativ conex;

b) organizează colaborarea unităților și subdiviziunilor Forțelor Aeriene ale Armatei Naționale și a altor unități militare cu structurile aviației civile în vederea realizării măsurilor de prevenire a actelor de intervenție ilicită.

(4) Serviciul Vamal, în procesul efectuării controlului vamal al pasagerilor și mărfurilor, acordă sprijin Poliției de Frontieră pentru prevenirea plasării ilicite la bordul aeronavelor a articolelor interzise, precum și a bunurilor și substanțelor care pot periclita securitatea aeronautică.

Articolul 6. Comitetul Național de Securitate Aeronautică

(1) În scopul asigurării și monitorizării respectării cadrului normativ privind securitatea aeronautică se instituie Comitetul Național de Securitate Aeronautică.

(2) Comitetul Național de Securitate Aeronautică asigură suportul decizional și procedural al acțiunilor întreprinse de către autoritățile și structurile cu competențe în domeniul securității aeronautice pentru prevenirea actelor de intervenție ilicită. Comitetul Național de Securitate Aeronautică se convoacă o dată la 6 luni sau după necesitate.

(3) Comitetul Național de Securitate Aeronautică are următoarea componență:

a) secretarul de stat responsabil de domeniul aviației civile din cadrul organului central de

specialitate în domeniul aviației civile;

b) câte un reprezentant cu funcție de conducere din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat și Autorității Aeronautice Civile;

c) un reprezentant al furnizorului de servicii de navigație aeriană – Î.S. „MoldATSA”;

d) câte un reprezentant din partea fiecărui operator aeroportuar;

e) 3 reprezentanți ai operatorilor aerieni;

f) 2 reprezentanți ai celorlalte entități aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică, precum este prevăzut de prezenta lege și de actele normative pentru punerea acesteia în aplicare.

(4) Componența nominală a Comitetului Național de Securitate Aeronautică și regulamentul privind organizarea și funcționarea acestuia se aprobă de către Guvern.

(5) Secretariatul Comitetului Național de Securitate Aeronautică este asigurat de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

Articolul 7. Comisiile aeroportuare de securitate aeronautică

(1) În scopul coordonării activității tuturor autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aviației civile, al elaborării și realizării măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică, în aeroporturile din Republica Moldova activează comisii aeroportuare de securitate aeronautică.

(2) În componența comisiei aeroportuare de securitate aeronautică intră conducătorul operatorului aeroportuar, reprezentanții organului central de specialitate în domeniul aviației civile, ai autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, ai Poliției de Frontieră, ai Serviciului de Informații și Securitate, ai Serviciului de Protecție și Pază de Stat, ai Serviciului Vamal, care își desfășoară activitatea în aeroport, comandantul unității militare de aviație (în cazul aeroporturilor mixte de staționare), șefii serviciilor de securitate al operatorului aeroportuar și ale operatorilor aerieni care activează în cadrul aeroportului. În activitatea comisiei aeroportuare de securitate aeronautică pot fi antrenate, în scop consultativ, și alte persoane cu funcție de răspundere, precum și specialiști în domeniul securității aeronautice. Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor aeroportuare de securitate aeronautică se aprobă de către Guvern. Pentru fiecare aeroport, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile aprobă componența nominală a comisiei aeroportuare de securitate aeronautică și regulamentul privind organizarea și funcționarea acesteia.

(3) Comisia aeroportuară de securitate aeronautică exercită următoarele atribuții de bază:

a) coordonează activitatea ce ține de aplicarea în aeroport a prevederilor prezentei legi;

b) exercită controlul asupra realizării programelor de securitate aeronautică ale operatorilor aeroportuari;

c) asigură evaluarea permanentă a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică în raport cu condițiile normale, perioadele cu nivel sporit de pericol și situațiile excepționale, precum și corespunderea acestora nivelului de pericol existent.

(4) Hotărârile comisiei aeroportuare de securitate aeronautică sunt executorii pentru persoanele fizice și juridice care desfășoară activitate pe aeroportul respectiv.

(5) Comisiile aeroportuare de securitate aeronautică prezintă anual autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile informația privind starea securității aeronautice în aeroporturi, măsurile și procedurile de securitate aeronautică implementate și cele planificate, în vederea sporirii nivelului securității aeronautice.

Articolul 8. Grupul consultativ al părților interesate

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviației civile poate institui un grup consultativ al părților interesate, format din entități care activează în domeniul securității aeronautice ori a căror activitate este direct influențată de nivelul securității aeronautice. Rolul grupului respectiv este exclusiv de a oferi consultanță organului central de specialitate în domeniul aviației civile și autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(2) Regulamentul de organizare și funcționare al grupului consultativ al părților interesate, precum și componența nominală se aprobă de către organul central de specialitate în domeniul aviației civile.

(3) În procesul elaborării cadrului normativ subordonat prezentei legi, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile transmite toate informațiile necesare grupului consultativ al părților interesate.

Articolul 9. Cooperarea internațională în domeniul aviației civile

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviației civile, în comun cu autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, prezintă propuneri cu privire la încheierea tratatelor internaționale ce au ca obiect de reglementare domeniul securității aeronautice, conform prevederilor legislației în vigoare.

(2) În scopul eficientizării cooperării internaționale în domeniul securității aeronautice, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile:

a) încheie acorduri interdepartamentale cu instituțiile similare din alte state și asigură implementarea acordurilor respective în conformitate cu prevederile legislației;

b) colaborează cu autoritățile competente ale statelor interesate în vederea perfecționării cadrului juridic, metodelor și mijloacelor de prevenire și suprimare a actelor de intervenție ilicită;

c) reprezintă Republica Moldova în organizațiile internaționale în domeniu și în autoritățile similare străine, în limitele competenței atribuite prin prezenta lege;

d) exercită atribuțiile autorității competente în soluționarea problemelor de ordin interstatal privind reglementarea situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită;

e) menține relații de colaborare cu instituțiile similare din străinătate pentru realizarea atribuțiilor sale, cooperează cu autoritățile din domeniul aviației civile din alte state și cu organizațiile internaționale competente în domeniul reglementat de prezenta lege, inclusiv prin încheierea acordurilor de colaborare;

f) propune încheierea tratatelor prin care să se recunoască echivalența standardelor de securitate aeronautică aplicate în alt stat cu cele stabilite în temeiul prezentei legi;

g) asigură protecția necesară și determină modalitățile de procesare a informațiilor de securitate sensibile, inclusiv a informațiilor oferite de alte state sau referitoare la alte state, pentru a nu admite utilizarea inadecvată sau divulgarea acestor informații;

h) în cazul în care dispune de informații autentice referitoare la un pericol care amenință interesele aviației civile a altui stat, transmite aceste informații, prin canale stabilite, autorității competente a statului respectiv;

i) realizează, în limitele posibilităților practice, solicitările autorităților competente ale altor state privind aplicarea unor măsuri speciale de securitate aeronautică pentru anumite curse aeriene operate de operatorii aerieni ai statelor respective;

j) examinează, în colaborare cu autoritățile publice abilitate, cererile altor state de a permite prezența personalului înarmat la bordul aeronavelor operatorilor aerieni ai statului respectiv, care operează zboruri în Republica Moldova.

Articolul 10. Măsuri de securitate aeronautică solicitate de alte state

(1) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile examinează solicitările altui stat privind aplicarea unor măsuri suplimentare de securitate aeronautică față de cele prevăzute cu referință la zborurile cu plecare dintr-un aeroport din Republica Moldova, având ca destinație sau survolând statul respectiv.

(2) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile examinează aplicarea măsurilor solicitate în conformitate cu alin.(1) și formulează răspunsul adresat statului respectiv.

(3) Prevederile alin.(1) și (2) nu se aplică în cazul în care solicitarea altor state este limitată la un anumit zbor de la o dată precisă.

Articolul 11. Obligațiile și împuternicirile comandantului aeronavei

(1) În timpul aflării aeronavei în zbor, comandantul aeronavei asigură securitatea și ordinea la bordul aeronavei. Comandantul este autorizat să ia toate măsurile necesare pentru a suprima un pericol, existent ori potențial, la adresa securității persoanelor și/sau bunurilor de la bordul aeronavei ori a aeronavei.

(2) Persoanele care se află la bordul aeronavei respectă indicațiile comandantului aeronavei și ale reprezentanților acestuia.

(3) În cazul în care comandantul aeronavei are motive întemeiate să creadă că o persoană a comis sau este pe cale de a comite un act de intervenție ilicită la bord, acesta poate să ia, în legătură cu persoana respectivă, măsuri relevante și corespunzătoare situației, inclusiv măsuri de constrângere, necesare asigurării securității aeronavei, a persoanelor și a bunurilor de la bordul acesteia.

(4) Comandantul aeronavei ia măsuri relevante și corespunzătoare situației, în special:

a) stabilește identitatea persoanei;

b) asigură securizarea bunurilor;

c) asigură efectuarea controlului persoanei;

d) asigură încătușarea persoanei, în cazul în care există pericolul că aceasta va ataca membrii echipajului ori alte persoane sau va deteriora bunurile, pentru a permite debarcarea persoanei respective după aterizare și predarea acesteia autorităților competente.

(5) Aplicarea forței fizice se admite dacă alte mijloace sau căi de constrângere nu sunt în măsură să înlăture pericolul existent. Doar agentul de securitate la bord are dreptul să folosească mijloace speciale și/sau arme. Necesitatea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor, precum și intensitatea aplicării se determină în funcție de circumstanțele situației date, de tipul și nivelul de pericol, precum și de caracteristicile individuale și identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității.

(6) În scopul aplicării măsurilor de constrângere pe care este în drept să le ia, comandantul aeronavei este în drept să pretindă ajutorul celorlalți membri ai echipajului sau să-i împuternicească să le aplice și, fără dreptul de a impune, poate solicita concursul pasagerilor sau să-i împuternicească să le aplice. Membrul echipajului poate, fără o astfel de împuternicire, să ia măsuri preventive raționale dacă are motiv să creadă că o acțiune în acest sens este imediat necesară pentru a asigura securitatea aeronavei ori a persoanelor și/sau a bunurilor de la bordul aeronavei.

(7) Dacă măsurile indicate la alin.(1)–(6) au fost realizate în conformitate cu prezenta lege, comandantul aeronavei, membrii echipajului, pasagerii, proprietarul aeronavei, persoana care exploatează aeronava și persoana în numele căreia a fost operat zborul sunt absolviți de răspundere în cadrul procedurii angajate pe baza prejudiciului suferit de persoana care a făcut obiectul măsurilor respective.

Capitolul III

PROGRAMELE DE SECURITATE AERONAUTICĂ

Articolul 12. Programul național de securitate în domeniul aviației civile

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviației civile prezintă Guvernului spre aprobare Programul național de securitate în domeniul aviației civile, elaborat de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile. Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile monitorizează aplicarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile.

(2) Programul național de securitate în domeniul aviației civile definește responsabilitățile pentru punerea în aplicare a standardelor de bază și descrie măsurile care le sunt solicitate autorităților administrației publice, operatorilor aeronautici și entităților aeronautice în acest scop.

Articolul 13. Programul de securitate aeronautică al operatorului aeroportuar

(1) Fiecare operator aeroportuar elaborează, aplică și menține un program de securitate aeronautică. Programul respectiv descrie măsurile și procedurile de securitate aeronautică care trebuie realizate de operatorul aeroportuar pentru a se conforma prevederilor prezentei legi, ale Programului

național de securitate în domeniul aviației civile și ale altor acte normative aprobate în temeiul prezentei legi. Programul include prevederi privind controlul intern al calității, descriind modul în care operatorul aeroportuar urmează să monitorizeze respectarea acestor metode și proceduri.

(2) Programul de securitate al operatorului aeroportuar este prezentat spre aprobare autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, care poate include, după caz, măsuri și proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

Articolul 14. Programul de securitate aeronautică al operatorului aerian

(1) Fiecare operator aerian elaborează, aplică și menține un program de securitate aeronautică. Programul respectiv descrie măsurile și procedurile care trebuie realizate de operatorul aerian pentru a se conforma prevederilor prezentei legi, ale Programului național de securitate în domeniul aviației civile și ale altor acte normative aplicabile, inclusiv ale altui stat în legătură cu operațiunile aeriene efectuate pe teritoriul statului respectiv. Programul include prevederi privind controlul intern al calității, descriind modul în care operatorul aerian urmează să monitorizeze respectarea măsurilor și procedurilor respective.

(2) Programul de securitate al operatorului aerian este prezentat spre aprobare autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, care poate include, după caz, măsuri și proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

(3) În cazul în care programul de securitate aeronautică al operatorului aerian înregistrat în alt stat a fost recunoscut de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile ca îndeplinind prevederile alin.(1), programul respectiv este validat de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile. Validarea se efectuează fără a aduce atingere dreptului autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile de a solicita oricărui operator aerian înregistrat în alt stat informații privind aplicarea măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică.

Articolul 15. Programul de securitate aeronautică al entității aeronautice

(1) Fiecare entitate aeronautică care, conform normelor de securitate aeronautică, trebuie să aplice standarde de securitate aeronautică elaborează, aplică și menține un program de securitate aeronautică. Programul respectiv descrie măsurile și procedurile de securitate aeronautică care trebuie realizate de entitatea aeronautică pentru a se conforma prevederilor prezentei legi, ale Programului național de securitate în domeniul aviației civile și ale altor acte normative aplicabile, inclusiv ale altui stat în legătură cu operațiunile efectuate pe teritoriul statului respectiv. Programul include prevederi privind controlul intern al calității, descriind modul în care entitatea aeronautică urmează să monitorizeze respectarea măsurilor și procedurilor respective.

(2) Programul de securitate al entității aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică este prezentat spre aprobare autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, care poate include, după caz, măsuri și proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

Capitolul IV

STANDARDE DE BAZĂ PRIVIND SECURITATEA AVIAȚIEI CIVILE

Secțiunea 1

Măsuri preventive de securitate aeronautică

Articolul 16. Planificarea aeroportuară

(1) Poliția de Frontieră și operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea măsurilor prevăzute de art.17–19, 25–27.

(2) La proiectarea și edificarea unor noi construcții aeroportuare sau la modificarea celor existente se iau în considerare toate normele privind aplicarea standardelor de bază.

(3) În aeroporturi sunt stabilite următoarele zone:

a) zona nonrestricționată;

- b) zona operațiunilor aeriene;
- c) zonele de securitate cu acces restricționat;
- d) părțile critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat.

(4) Amplasarea și destinația zonelor de securitate cu acces restricționat se stabilesc de către operatorii aeroportuari de comun acord cu autoritățile competente în domeniul securității aeronautice și se specifică în compartimentele corespunzătoare ale programelor de securitate ale operatorilor aeroportuari.

Articolul 17. Controlul accesului

(1) Pentru a preveni pătrunderea neautorizată a persoanelor și/sau vehiculelor în zona operațiunilor aeriene, accesul în zona respectivă este restricționat.

(2) Pentru a preveni pătrunderea neautorizată a persoanelor și/sau vehiculelor în zonele de securitate cu acces restricționat, accesul în zonele respective este supus controlului.

(3) Accesul persoanelor și al vehiculelor în zona de operațiuni aeriene și în zonele de securitate cu acces restricționat este permis numai în cazul în care acestea îndeplinesc condițiile de securitate aeronautică prevăzute de prezenta lege și actele normative subordonate.

(4) Autorizarea accesului personalului și al vehiculelor în zonele de securitate cu acces restricționat se efectuează prin aplicarea regimului de permise de aeroport. Decizia privind acordarea accesului în zonele de securitate cu acces restricționat este luată de către operatorii aeroportuari, în conformitate cu prevederile Programului național de securitate în domeniul aviației civile, cu aprobarea de către Poliția de Frontieră.

(5) Înainte de a i se elibera o legitimație de membru de echipaj sau un permis de aeroport care oferă drept de acces neînsoțit în zonele de securitate cu acces restricționat, persoana trebuie să treacă cu succes printr-o verificare a antecedentelor, în conformitate cu normele stabilite de către Guvern.

(6) Operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea unui sistem de control al accesului prevăzut de prezentul articol.

(7) Controlul accesului este efectuat de Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari. Controlul comun al accesului este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 18. Controlul de securitate al vehiculelor

(1) În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricționat, vehiculele care acced în zonele respective sunt supuse controlului de securitate în conformitate cu normele stabilite de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(2) Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

(3) Controlul de securitate al vehiculelor este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 19. Supravegherea, patrularea și alte controale fizice

(1) Aeroporturile și, după caz, zonele învecinate cu acces liber fac obiectul supravegherii, patrulării și al altor controale fizice în scopul identificării oricărui comportament suspect al persoanelor ori a vulnerabilităților care ar putea fi exploatate în vederea comiterii unui act de intervenție ilicită, precum și în scopul descurajării persoanelor privind comiterea unor astfel de acte.

(2) Operatorii aeroportuari sunt responsabili de organizarea și asigurarea protecției zonelor de securitate cu acces restricționat prin aplicarea mijloacelor tehnice, a barierei de protecție și a regimului de permise de aeroport.

(3) Persoanele care încalcă regulile privind accesul în zonele de securitate cu acces restricționat poartă răspundere conform [Codului contravențional al Republicii Moldova](#).

Articolul 20. Securitatea aeronavelor

(1) Operatorii aerieni sunt responsabili de determinarea, organizarea și realizarea măsurilor de securitate aeronautică în scopul protecției pasagerilor, echipajelor, personalului de deservire la sol și a aeronavelor împotriva actelor de intervenție ilicită.

(2) Toate aeronavele beneficiază de protecție împotriva intervențiilor neautorizate.

(3) Modul de protecție a aeronavelor în aeroport este stabilit de operatorul aeroportuar, în comun cu operatorii aerieni, în conformitate cu prevederile actelor normative aprobate în temeiul prezentei legi. Protecția aeronavelor se asigură prin utilizarea mijloacelor tehnice de supraveghere și organizarea unui sistem de patrulare de către personalul serviciilor de securitate ale operatorilor aeronautici.

(4) Pe toată durata aflării aeronavei în zbor, operatorul aerian asigură protecția cabinei de pilotaj a aeronavei de accesul neautorizat.

(5) Înainte de plecare, aeronava este supusă unui control de securitate sau unei examinări de securitate aeronautică cu scopul de a se asigura că la bord nu sunt articole interzise. Aeronavele în tranzit sunt supuse măsurilor de securitate aeronautică corespunzătoare, în conformitate cu actele normative aprobate în temeiul prezentei legi.

Articolul 21. Securitatea sistemului de navigație aeriană

(1) Instalațiile de navigație aeriană care au o importanță vitală pentru activitatea aviației civile sunt protejate de serviciul de securitate al furnizorului de servicii de navigație aeriană și/sau de cel al operatorului aeroportuar împotriva intervențiilor neautorizate.

(2) Lista instalațiilor de navigație aeriană, accesul și modul de protecție a acestora sunt specificate în programul de securitate aeronautică al furnizorului de servicii de navigație aeriană, ținându-se cont de măsurile și procedurile de securitate aeronautică aplicate în aeroportul în care sunt situate.

(3) Spațiile în care se operează cu echipament destinat furnizării serviciilor de control al traficului aerian sunt protejate de accesul neautorizat.

(4) Sistemele informaționale și rețelele de comunicații electronice utilizate în cadrul managementului traficului aerian și al furnizării de servicii de navigație aeriană, informația procesată prin intermediul sistemelor și rețelelor respective sunt securizate astfel încât să fie asigurată protecția informației împotriva accesului neautorizat, scurgerii, pierderii, distorsionării, precum și să fie asigurată protecția sistemelor și rețelelor respective împotriva manipulării cu acestea.

(5) Furnizorul de servicii de navigație aeriană elaborează planul de acțiuni în caz de situații excepționale legate de actele de intervenție ilicită și îl include în programul de securitate aeronautică al acestuia.

(6) Programul de securitate aeronautică al furnizorului de servicii de navigație aeriană este prezentat spre aprobare autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, care poate include, după caz, măsuri și proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

Articolul 22. Securitatea cibernetică în domeniul aviației civile

(1) De asigurarea securității cibernetice în domeniul aviației civile sunt responsabili autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice, operatorii aeronautici și entitățile aeronautice, în limitele stabilite de cadrul normativ.

(2) Operatorii aeronautici și entitățile aeronautice evaluează riscurile la adresa securității cibernetice, conform procedurii aprobate de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile. În baza evaluării respective, operatorii aeronautici și entitățile aeronautice elaborează și implementează măsurile corespunzătoare de protecție în scopul asigurării confidențialității, integrității și accesibilității sistemelor informaționale și a rețelelor de comunicații electronice de importanță critică, precum și a datelor utilizate în aviația civilă, a căror afectare poate pune în pericol siguranța și securitatea aviației civile.

(3) Operatorii aeronautici și entitățile aeronautice, identificați în calitate de furnizori de servicii în conformitate cu [Legea nr.48/2023](#) privind securitatea cibernetică, sunt responsabili de îndeplinirea

obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de legea respectivă.

(4) Supravegherea și controlul de stat al respectării obligațiilor menționate la alin.(3) din prezentul articol sunt exercitate de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice în conformitate cu [Legea nr.48/2023](#) privind securitatea cibernetică.

[Art.22 modificat prin Legea nr.58 din 21.03.2024, în vigoare 01.01.2025]

Secțiunea a 2-a

Controalele de securitate aeronautică

Articolul 23. Controlul de securitate al pasagerilor și al bagajelor de mână

(1) Pasagerii care se află la plecare, în transfer sau în tranzit, precum și bagajele de mână ale acestora se supun unui control de securitate pentru a se preveni introducerea articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricționat și la bordul aeronavei.

(2) Înainte de zbor, operatorii aeronautici asigură supunerea pasagerilor și bagajelor acestora unui control de securitate. Pasagerii care refuză să se supună controlului de securitate nu sunt admiși la îmbarcare în aeronave. Comandantul aeronavei poate dispune, după caz, efectuarea controlului de securitate al pasagerilor și bagajelor de mână și în timpul aflării aeronavei în zbor.

(3) Pentru efectuarea controlului de securitate al pasagerilor și al bagajelor, operatorul aeroportuar dispune de echipamente de securitate aeronautică care să asigure depistarea articolelor interzise, precum și a bunurilor și substanțelor ce pot fi folosite la comiterea actelor de intervenție ilicită.

(4) Pasagerii care au fost supuși controlului de securitate nu trebuie să intre în contact cu persoanele care nu au fost supuse controlului respectiv. În cazul în care, din orice motive, acest contact a avut loc, se iau, după caz, următoarele măsuri:

a) se efectuează un control repetat al părților critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat;

b) înainte de îmbarcare, pasagerii și bagajele de mână ale acestora se supun repetat unui control de securitate;

c) dacă pasagerii care au trecut controlul de securitate au urcat la bordul aeronavei după contactarea persoanelor care nu au fost supuse controlului de securitate, aeronava respectivă este supusă repetat unui control de securitate.

(5) Pasagerii care necesită un control de securitate special, precum pasagerii cu stimulator cardiac și cei cu dizabilități, sunt supuși controlului de securitate fără aplicarea echipamentelor de securitate aeronautică.

(6) Bunurile care prezintă pericol pentru securitatea aeronautică depistate în urma efectuării controlului de securitate sunt ridicate de către organele abilitate, în conformitate cu legislația în vigoare.

(7) Unele bunuri care nu sunt admise pentru transportare cu bagajele de mână pot fi transportate cu bagajele de cală. Procedurile de securitate aeronautică aplicate în aceste cazuri sunt stabilite în programele de securitate aeronautică ale operatorilor aeronautici.

(8) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 24. Controlul de securitate al pasagerilor în transfer și în tranzit

(1) Pasagerii în transfer și bagajele de mână ale acestora pot fi exceptați de controlul de securitate în cazul în care sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

(2) Pasagerii în tranzit și bagajele de mână ale acestora pot fi exceptați de controlul de securitate în cazul în care:

a) rămân la bordul aeronavei;

b) nu intră în contact cu pasagerii de la plecare supuși controlului de securitate, alții decât cei care se îmbarcă la bordul aeronavei respective;

c) sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile ca fiind

echivalente standardelor de bază.

(3) În cazul în care nu este posibilă respectarea în totalitate a prevederilor alin.(2), la îmbarcare, pasagerii în transfer și în tranzit sunt supuși repetat controlului de securitate.

(4) Operatorii aeronautici stabilesc în programele de securitate aeronautică ale acestora măsuri privind controlul de securitate al pasagerilor în transfer și în tranzit pentru a exclude posibilitatea accesului acestora către bagajele de cală, precum și posibilitatea aducerii la bordul aeronavei a articolelor interzise prin contactarea persoanelor care nu au fost supuse controlului de securitate.

(5) Bagajele înregistrate care aparțin pasagerilor în transfer sunt supuse controlului de securitate în același mod ca și bagajele înregistrate ale pasagerilor îmbarcați în punctul inițial de călătorie. Operatorii aerieni nu admit transportul bagajelor în transfer până nu este confirmată prezența pasagerului respectiv la bordul aeronavei.

(6) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 25. Controlul de securitate al persoanelor, altele decât pasagerii, și al bunurilor transportate de către acestea

(1) Persoanele, altele decât pasagerii, și bunurile transportate de către acestea sunt supuse controlului de securitate la intrarea în zonele de securitate cu acces restricționat în scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele respective.

(2) Persoanele, altele decât pasagerii, și bunurile transportate de către acestea sunt supuse controlului de securitate la intrarea în părțile critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat în scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele respective.

(3) Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea controlului de securitate aeronautică prevăzut de prezentul articol.

(4) Controlul de securitate al persoanelor, altele decât pasagerii, și al bunurilor transportate de către acestea este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 26. Controlul de securitate al vehiculelor pentru care s-a autorizat accesul în zona de securitate cu acces restricționat

(1) La intrarea în zona de securitate cu acces restricționat, vehiculele pentru care s-a autorizat accesul în zona respectivă sunt supuse controlului de securitate în modul stabilit de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(2) La intrarea în zona de securitate cu acces restricționat, vehiculele misiunilor diplomatice și cele ale oficiilor consulare acreditate în Republica Moldova, precum și cele ale personalului acestora, pentru care s-a autorizat accesul în zona respectivă, sunt supuse controlului de securitate, cu respectarea prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

(4) Controlul de securitate al vehiculelor pentru care s-a autorizat accesul în zona de securitate cu acces restricționat este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 27. Controlul de securitate al pasagerilor cu statut special

(1) Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Prim-ministrul și membrii familiei acestora care îi însoțesc, șefii de state, de parlamente și de guverne și membrii familiilor acestora, aflați în vizită oficială în Republica Moldova, precum și bagajul de mână și de cală deținut de persoanele respective nu se supun controlului de securitate aeronautică.

(2) Pasagerii care dispun de imunitate diplomatică sunt supuși controlului de securitate.

(3) Valizele diplomatice sau consulare cu însemnele statului sunt supuse controlului de securitate, dar nu sunt supuse deschiderii și nici reținerii, cu condiția ca acestea să fie sigilate și/sau să poarte

semne exterioare vizibile ce ar confirma conținutul lor special, iar persoana în a cărei responsabilitate se află aceste valize să prezinte actul de identitate și autorizația/împuternicirea corespunzătoare, care să îi autentifice statutul și în care este indicat numărul valizelor diplomatice sau consulare însoțite. Celelalte bagaje de mână ale persoanei respective sunt supuse controlului de securitate în modul stabilit.

Articolul 28. Controlul de securitate al bagajelor de cală

(1) Pentru prevenirea introducerii articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricționat și la bordul aeronavei, toate bagajele de cală sunt supuse unui control de securitate înainte de îmbarcare în aeronavă.

(2) Bagajele de cală în transfer pot fi exceptate de controlul de securitate în cazul în care sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

(3) Bagajele de cală în tranzit pot fi exceptate de controlul de securitate în cazul în care rămân la bordul aeronavei.

(4) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 29. Controlul de securitate al bagajelor de cală neînsoțite

(1) Operatorii aeronautici și personalul de deservire la sol acceptă bagaje numai de la pasagerii care dispun de bilete de călătorie. După primirea și înregistrarea bagajelor de cală însoțite, este asigurată protecția acestora de accesul neautorizat până în momentul îmbarcării la bordul aeronavei. Accesul în zona de prelucrare a bagajelor este permis numai personalului autorizat. Nu se admite îmbarcarea la bordul aeronavei a bagajelor neînregistrate.

(2) Bagajele de cală care devin neînsoțite din alte motive decât cele menționate la art.36 trebuie supuse unor controale de securitate suplimentare, în modul stabilit de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(3) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 30. Controlul de securitate al mărfurilor și al trimerilor poștale

(1) Înainte de a fi îmbarcate în aeronavă, mărfurile și trimerile poștale sunt supuse măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică stabilite în Programul național de securitate în domeniul aviației civile. În cazul în care operatorul aerian nu a aplicat însuși măsurile și procedurile respective sau aplicarea acestora nu a fost confirmată și atestată de către un agent abilitat, operatorul aerian nu acceptă transportarea mărfurilor și trimerilor poștale respective la bordul unei aeronave.

(2) Mărfurile și trimerile poștale în transfer pot fi supuse și altor controale de securitate, aprobate de organul central de specialitate în domeniul aviației civile în temeiul art.44 alin.(2) lit.f).

(3) Mărfurile și trimerile poștale în tranzit pot fi exceptate de controlul de securitate în cazul în care rămân la bordul aeronavei.

(4) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 31. Controlul de securitate al proviziilor de bord

(1) Controlul de securitate al proviziilor de bord este efectuat de către Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aerieni.

(2) Operatorii aeronautici stipulează în programele de securitate aeronautică ale acestora și realizează măsuri și proceduri de securitate aeronautică necesare pentru asigurarea securității proviziilor de bord și prevenirea plasării articolelor interzise în proviziile de bord.

(3) Furnizorii de provizii de bord stipulează în programele de securitate aeronautică ale acestora și realizează măsuri și proceduri de securitate aeronautică necesare pentru prevenirea plasării articolelor

interzise în proviziile de bord. Furnizorii de provizii de bord asigură paza proviziilor aflate în afara aeroportului de la punctul de producție și până la aeroport.

Articolul 32. Controlul de securitate al proviziilor de aeroport

(1) Controlul de securitate al proviziilor de aeroport destinate vânzării sau utilizării în zonele de securitate cu acces restricționat ale aeroporturilor, inclusiv al proviziilor destinate magazinelor și restaurantelor, este efectuat de către Poliția de Frontieră.

(2) Controlul de securitate al proviziilor de aeroport, altele decât cele stabilite la alin.(1), este efectuat de către operatorii aeroportuari.

[Art.32 modificat prin Legea nr.302 din 03.11.2022, în vigoare 11.11.2022]

Secțiunea a 3-a

Măsuri de protecție pentru asigurarea securității aeronautice

Articolul 33. Protecția pasagerilor și a bagajelor de mână

(1) Pasagerii beneficiază de protecție, iar bagajele de mână ale acestora sunt protejate de orice intervenții neautorizate, începând cu momentul în care sunt supuși controlului de securitate și până la plecarea aeronavei care îi transportă.

(2) Securitatea părților critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat este asigurată prin utilizarea dispozitivelor de blocare și a altor mijloace de control în toate punctele de acces.

(3) Pasagerii care pleacă și care au trecut controlul de securitate nu intră în contact cu pasagerii care sosesc, cu excepția cazului în care pasagerii sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

Articolul 34. Pasagerii potențial perturbatori

Înainte de plecare, precum și pe durata aflării aeronavei în zbor, pasagerii potențial perturbatori sunt supuși unor măsuri de securitate aeronautică corespunzătoare, stabilite de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile în temeiul art.44 alin.(3) lit.m).

Articolul 35. Protecția bagajelor de cală

Bagajele de cală care urmează să fie îmbarcate în aeronavă sunt protejate de orice intervenții neautorizate începând cu momentul în care sunt supuse controlului de securitate sau în care sunt predate operatorului aerian, luându-se în considerare evenimentul care a avut loc mai întâi, și până la plecarea aeronavei cu care urmează să fie transportate.

Articolul 36. Concordanța între bagajele de cală și pasageri

(1) Fiecare bagaj de cală este identificat ca fiind însoțit sau neînsoțit.

(2) Bagajele de cală neînsoțite nu sunt transportate, cu excepția cazului în care au fost fie separate din motive independente de voința pasagerului, fie supuse unor măsuri de securitate aeronautică corespunzătoare, în conformitate cu actele normative aprobate în temeiul prezentei legi.

Articolul 37. Protecția mărfurilor și trimiterilor poștale

Mărfurile și trimiterile poștale destinate transportării la bordul unei aeronave sunt protejate de orice intervenții neautorizate începând cu momentul în care au fost supuse măsurilor de securitate aeronautică și până la plecarea aeronavei care le transportă începe să se considere aflată în zbor.

Articolul 38. Protecția poștei transportatorilor aerieni și materialelor transportatorilor aerieni

În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise la bordul aeronavei, poșta transportatorului aerian și materialele transportatorului aerian sunt supuse măsurilor de securitate aeronautică stabilite în programul de securitate al operatorului aerian și protejate până la îmbarcarea acestora în aeronavă.

Articolul 39. Protecția proviziilor de bord

În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise la bordul aeronavei, proviziile de bord, inclusiv alimentele destinate transportului sau folosirii la bordul aeronavei, sunt supuse controlului de securitate și sunt protejate până la îmbarcarea acestora în aeronavă, de către operatorul aerian și/sau agenții aeronautici ce își desfășoară activitatea în zona de securitate.

Articolul 40. Protecția proviziilor de aeroport

În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricționat, proviziile destinate vânzării sau folosirii în zonele respective, inclusiv proviziile destinate magazinelor duty-free/restauranțelor aflate în părțile critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat, sunt protejate de către operatorii aeroportuari și/sau agenții aeronautici ce își desfășoară activitatea în zonele respective.

Secțiunea a 4-a

Măsuri de securitate aeronautică la bordul aeronavei aflate în zbor

Articolul 41. Măsuri de securitate aeronautică la bordul aeronavei aflate în zbor

(1) Accesul persoanelor neautorizate în cabina de pilotaj a aeronavei este interzis pe durata aflării acesteia în zbor.

(2) În vederea prevenirii actelor de intervenție ilicită în timpul aflării aeronavei în zbor sunt luate măsuri de securitate aeronautică corespunzătoare, precum instruirea membrilor echipajului.

(3) La bordul aeronavei armele sunt transportate în cală. Prin derogare, armele pot fi transportate în alte compartimente ale aeronavei dacă au fost îndeplinite condițiile de securitate aeronautică prevăzute de prezenta lege, iar statele survolate, tranzitate și de destinație au eliberat o autorizație în acest sens.

Articolul 42. Transportul autorizat al armelor

(1) Transportul armelor în cabina de pasageri a aeronavei este permis:

a) personalului autorizat, în cazul asigurării securității persoanelor care beneficiază de protecție și pază de stat;

b) personalului autorizat, în cazul însoțirii încărcăturilor speciale sau diplomatice;

c) personalului autorizat, în cazul escortării persoanelor aflate sub arest;

d) agenților de securitate la bord.

(2) În alte cazuri decât cele specificate la alin.(1), transportul armelor albe și al armelor de foc se admite doar în locuri inaccesibile persoanelor de la bordul aeronavei pe toată durata aflării aeronavei în zbor, cu condiția că o persoană autorizată de organul competent atestă că arma de foc este descărcată.

(3) Pe durata aflării aeronavei în zbor, aplicarea armelor de foc la bordul acesteia este interzisă.

(4) Comandantul aeronavei și membrii echipajului trebuie să fie informați cu privire la numărul persoanelor de la bordul aeronavei care poartă arme și cu privire la locurile ocupate de acestea.

Articolul 43. Transportarea persoanelor aflate sub arest, a persoanelor deportate și a persoanelor suferinde de tulburări psihice

(1) În cazul transportării persoanelor aflate sub arest se respectă următoarele măsuri și proceduri de securitate aeronautică:

a) organul competent, cu cel puțin 24 de ore până la îmbarcare, informează operatorul aerian, Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal despre data transportării, numărul cursei aeriene, numărul persoanelor aflate sub arest și al celor din escortă;

b) persoanele aflate sub arest sunt transportate la bordul aeronavei numai sub escorta persoanelor autorizate din cadrul organelor de drept;

c) reprezentantul operatorului aerian informează membrii escortei despre eventualul pericol pentru securitatea zborului în cazul în care aceștia ar întreprinde acțiuni în timpul comiterii actului de intervenție

ilicită fără permisiunea comandantului aeronavei;

d) escorta asigură că persoana aflată sub arest să nu dețină asupra sa articole interzise;

e) escorta va dispune de mijloacele necesare pentru limitarea libertății de acțiune a persoanelor escortate pe întreaga durată a aflării aeronavei în zbor;

f) comandantul aeronavei și membrii echipajului, precum și pasagerii autorizați să transporte arme de foc cu cursa respectivă în cabina de pasageri a aeronavei sunt informați despre transportarea persoanelor aflate sub arest și a escortei, inclusiv despre locurile ocupate de acestea;

g) îmbarcarea persoanelor aflate sub arest și a escortei este efectuată înaintea îmbarcării celorlalți pasageri, iar debarcarea – după ce ceilalți pasageri părăsesc aeronava.

(2) În cazul transportării persoanelor deportate, autoritățile competente ale Republicii Moldova comunică instituțiilor competente ale statelor tranzitate și de destinație motivul transportării și riscul pe care îl prezintă transportarea persoanelor respective. În asemenea cazuri, operatorul aerian ia măsurile necesare pentru asigurarea siguranței zborului. Transportarea persoanelor deportate se efectuează numai după consultarea prealabilă a operatorului aerian pentru a se stabili dacă persoanele respective ar putea prezenta pericol pentru siguranța zborului și dacă trebuie luate măsuri de securitate aeronautică suplimentare.

(3) Persoana suferindă de tulburări psihice, considerată drept sursă de pericol pentru siguranța zborului, poate fi transportată la bordul aeronavei numai însoțită de persona însărcinată cu ocrotirea, capabilă de a suprima acțiunile nedorite ale acesteia pe durata aflării aeronavei în zbor. Operatorul aerian este în drept să refuze îmbarcarea persoanei suferinde de tulburări psihice în baza recomandărilor prestatorului de servicii medicale din cadrul aeroportului ori ale serviciului de securitate al operatorului respectiv.

Articolul 44. Măsuri privind punerea în aplicare a standardelor de bază

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviației civile instituie măsuri generale destinate să completeze elemente ale standardelor de bază.

(2) Măsurile generale prevăzute la alin.(1) vizează:

a) metodologia desfășurării controalelor de securitate aeronautică;

b) categoriile de bunuri și substanțe care pot fi declarate articole interzise;

c) motivele pentru care poate fi acordat accesul în zona de operațiuni aeriene și în zonele de securitate cu acces restricționat – cu referință la controlul accesului;

d) metodele admise pentru desfășurarea controlului de securitate al vehiculelor, controalelor și examinărilor de securitate aeronautică ale aeronavei;

e) criteriile privind recunoașterea echivalenței standardelor de securitate aeronautică ale altor state;

f) condițiile în care mărfurile și trimiterile poștale sunt supuse controlului de securitate sau altor măsuri de securitate aeronautică, precum și criteriile și etapele desemnării agenților abilitați;

g) condițiile în care poșta transportatorului aerian și materialele transportatorului aerian sunt supuse controlului de securitate sau altor măsuri de securitate aeronautică;

h) condițiile în care proviziile de bord și proviziile de aeroport sunt supuse controlului de securitate sau altor măsuri de securitate aeronautică, precum și criteriile și etapele desemnării furnizorilor abilitați și a furnizorilor recunoscuți;

i) criteriile privind stabilirea părților critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat;

j) criteriile de recrutare a personalului și metodele de instruire a acestuia;

k) condițiile în care pot fi aplicate proceduri speciale de securitate aeronautică sau derogări de la standardele de bază;

l) alte măsuri generale menite să completeze elemente neesențiale ale standardelor de bază și care nu sunt prevăzute la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile instituie măsuri detaliate privind punerea în aplicare a standardelor de bază și măsurilor generale prevăzute la alin.(2), care includ:

a) cerințele și procedurile privind controalele de securitate aeronautică;

- b) lista articolelor interzise;
- c) cerințele și procedurile privind controlul accesului;
- d) cerințele și procedurile privind controlul de securitate al vehiculelor, privind controlul și examinarea de securitate aeronautică a aeronavei;
- e) condițiile privind recunoașterea echivalenței standardelor de securitate aeronautică aplicate în alte state;
- f) procedura desemnării agenților abilitați, precum și obligațiile care trebuie îndeplinite de către aceștia – cu referință la mărfurile și trimiterile poștale;
- g) cerințele și procedurile privind măsurile de securitate aeronautică aplicabile poștei transportatorului aerian și materialelor transportatorului aerian;
- h) procedura desemnării furnizorilor abilitați și a furnizorilor recunoscuți, precum și obligațiile care trebuie îndeplinite de către aceștia – cu referință la proviziile de bord și proviziile de aeroport;
- i) procedura stabilirii părților critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat;
- j) cerințele privind recrutarea și instruirea personalului;
- k) procedurile speciale de securitate aeronautică și derogările de la măsurile de securitate aeronautică;
- l) cerințele privind specificațiile tehnice și procedurile de validare și utilizare a echipamentelor de securitate aeronautică;
- m) măsurile și procedurile aplicabile față de pasagerii potențial perturbatori.

Articolul 45. Derogări de la standardele de bază

(1) Standardele de bază nu se aplică pentru aeroporturile sau pentru zonele demarcate ale aeroporturilor în care traficul aerian este limitat cel puțin la:

- a) zboruri ale aeronavelor cu o masă maximă la decolare mai mică de 15000 kg;
- b) zboruri ale elicopterelor;
- c) zboruri ale aeronavelor forțelor de ordine;
- d) zboruri ale aeronavelor serviciilor de salvatori și pompieri;
- e) zboruri ale aeronavelor prestatorilor de servicii medicale, ale serviciilor de urgență sau de salvare;
- f) zboruri ale aeronavelor operate în scopul cercetării și al dezvoltării;
- g) zboruri ale aeronavelor pentru lucrări aeriene;
- h) zboruri ale aeronavelor pentru acordarea ajutorului umanitar;
- i) zborurile operate de transportatori aerieni, de fabricanți de aeronave sau de societăți de întreținere a aeronavelor, care nu implică transportul de pasageri, de bagaje, de marfă sau de trimiteri poștale;
- j) zboruri ale aeronavelor cu o masă maximă la decolare mai mică de 45500 kg pentru transportul propriului personal, al pasagerilor neplătitori sau al bunurilor, ca sprijin pentru derularea activităților operatorului aerian.

(2) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile instituie măsuri de securitate aeronautică alternative care să asigure un nivel de protecție corespunzător, pe baza unei evaluări locale a riscurilor în cadrul aeroporturilor sau al zonelor demarcate ale aeroporturilor, prevăzute la alin.(1).

(3) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile poate stabili anumite criterii pentru a permite unele derogări de la standardele de bază, precum și institui măsuri de securitate aeronautică alternative care să asigure un nivel de protecție corespunzător, pe baza unei evaluări locale a riscurilor. Astfel de măsuri alternative se justifică prin aspecte ce țin cont de mărimea aeronavei sau de natura, dimensiunile ori frecvența operațiunilor sau a altor activități specifice.

(4) În cazul în care apar motive de a considera că nivelul de securitate aeronautică a fost compromis printr-o violare a sistemului de securitate, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile asigură întreprinderea unor acțiuni corespunzătoare și prompte în scopul remedierii situației și al asigurării continuității securității aviației civile, conform unui

plan de continuitate aprobat de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

Capitolul V

ECHIPAMENTELE DE SECURITATE AERONAUTICĂ

Articolul 46. Echipamentele de securitate aeronautică

(1) Echipamentele folosite în cadrul controalelor de securitate aeronautică și al altor măsuri de securitate aeronautică trebuie să corespundă cerințelor privind specificațiile tehnice stabilite de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile și să fie apte pentru realizarea măsurilor de securitate respective.

(2) Echipamentele de securitate aeronautică trebuie să dispună de certificate validate de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(3) Echipamentele de securitate aeronautică sunt amplasate în încăperi (puncte de control) care corespund condițiilor de operare a mijloacelor tehnice respective, precum planificarea spațiului, parametrii tehnici, condiții de temperatură și umiditate.

(4) Cerințele privind specificațiile tehnice și procedurile de validare și utilizare a echipamentelor de securitate aeronautică se aprobă de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile în temeiul art.44 alin.(3) lit.I).

Articolul 47. Operarea și întreținerea tehnică a echipamentelor de securitate aeronautică

(1) Pentru menținerea funcționalității echipamentelor de securitate aeronautică, acestea sunt operate numai de către personal instruit și abilitat cu operarea unor astfel de echipamente.

(2) Echipamentele de securitate aeronautică sunt exploatate conform documentației tehnice a producătorului și procedurilor stabilite în programele de securitate aeronautică ale agenților aeronautici, precum și ale autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice.

(3) Întreținerea tehnică a echipamentelor de securitate aeronautică este efectuată în conformitate cu graficele de revizii tehnice și reparații, specificate în programele de securitate aeronautică ale agenților aeronautici.

Capitolul VI

PERSONALUL CARE ACTIVEAZĂ ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII SECURITĂȚII AERONAUTICE

Articolul 48. Recrutarea și instruirea personalului care activează în domeniul asigurării securității aeronautice

(1) Persoanele care aplică sau sunt responsabile de aplicarea controlului accesului și a altor controale de securitate aeronautică, precum și instructorii, inspectorii și auditorii de securitate aeronautică sunt recrutați, instruiți și certificați în conformitate cu prevederile Programului național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile. Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile asigură elaborarea și implementarea programelor de instruire pentru toate categoriile de personal care participă la asigurarea securității aeronautice și persoanele, altele decât pasagerii, care solicită accesul în zonele de securitate cu acces restricționat. Programul național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile se aprobă de organul central de specialitate în domeniul aviației civile.

(2) Personalul care aplică sau este responsabil de aplicarea controlului accesului și a altor controale de securitate aeronautică este recrutat, instruit și certificat în conformitate cu prevederile Programului național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile pentru a se asigura că deține aptitudinile necesare pentru a fi angajat și competența pentru a realiza sarcinile atribuite.

(3) Persoanele, altele decât pasagerii, care solicită accesul în zonele de securitate cu acces restricționat beneficiază de instruire privind securitatea aeronautică înainte de eliberarea unui permis de aeroport sau a unei legitimații de membru de echipaj.

(4) Instruirile menționate la alin.(2) și (3) au loc sub forma unei instruiți inițiale și a instruirilor periodice.

(5) Agenții aeronautici și autoritățile cu competențe în domeniul securității aeronautice elaborează și implementează programe de instruire a personalului acestora în domeniul securității aeronautice, care sunt aprobate de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(6) În procesul angajării personalului serviciilor de securitate, agenții aeronautici au obligația de a asigura verificarea candidaților în conformitate cu normele stabilite de către Guvern și să coordoneze angajarea acestora cu Serviciul de Informații și Securitate.

Capitolul VII

ACȚIUNILE DE RĂSPUNS LA ACTELE DE INTERVENȚIE ILICITĂ

Articolul 49. Măsuri în cazul recepționării informației privind intenția de a comite un act de intervenție ilicită

(1) În cazul recepționării informației veridice privind intenția de a comite un act de intervenție ilicită asupra unei aeronave aflate la sol, operatorii aerieni, în comun cu operatorii aeroportuari, asigură protecția aeronavei respective în conformitate cu planurile proprii de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită. Dacă aeronava se află în zbor, furnizorul de servicii de navigație aeriană asigură în timp util informarea autorităților din statul aeroportului de destinație și a serviciilor de control al traficului aerian.

(2) În cazul recepționării informației veridice privind intenția de a comite un act de intervenție ilicită asupra unei aeronave aflate la sol sau în zbor, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile informează neîntârziat operatorul aerian și Poliția de Frontieră, care va efectua examinarea de securitate a aeronavei în conformitate cu procedura stabilită în vederea depistării articolelor interzise și altor bunuri sau substanțe periculoase.

(3) Operatorul aeroportuar asigură informarea Poliției de Frontieră, precum și desfășurarea acțiunilor de verificare și depistare.

Articolul 50. Planificarea, organizarea și conducerea acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită

(1) Agenții aeronautici elaborează instrucțiuni pentru personalul acestora, instituie sisteme de comunicație și asigură pregătirea personalului în scopul întreprinderii acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită, în conformitate cu planurile de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită. Planurile respective sunt preventiv coordonate cu autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(2) În scopul asigurării eficienței măsurilor prevăzute de planurile de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită, Serviciul de Informații și Securitate asigură organizarea și desfășurarea cu regularitate a exercițiilor în vederea formării deprinderilor de interacțiune a tuturor participanților implicați în acțiunile de suprimare a actelor de intervenție ilicită.

(3) În cazul în care s-a comis un act de intervenție ilicită, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile asigură notificarea autorităților interesate, după care întreprinde acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită conform planului de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită.

(4) În cazul situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită, conducerea acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită se efectuează de către Comandamentul Operațional Antiterorist.

(5) În cazul în care o aeronavă este supusă unui act de intervenție ilicită la sol, Comandamentul Operațional Antiterorist ia măsurile necesare pentru asigurarea securității membrilor echipajului și a pasagerilor până în momentul în care vor putea relua zborul.

(6) În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenție ilicită a aterizat pe teritoriul Republicii Moldova, autoritățile competente în domeniul securității aeronautice iau măsurile necesare pentru a reține aeronava la sol, dacă decolarea acesteia nu este impusă de necesitatea majoră de protecție a

vieții persoanelor.

Articolul 51. Acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită întreprinse de către furnizorul de servicii de navigație aeriană

(1) Aeronava supusă unui act de intervenție ilicită poate intra în spațiul aerian al Republicii Moldova și poate ateriza pe orice aerodrom fără permisiunea prealabilă a furnizorului de servicii de navigație aeriană. Aeronava respectivă este deservită de către furnizorul de servicii de navigație aeriană în mod prioritar.

(2) După aterizare, aeronava supusă unui act de intervenție ilicită este direcționată spre un loc de staționare izolat și toate acțiunile ulterioare sunt întreprinse în conformitate cu planul operatorului aeroportuar privind reglementarea situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită.

(3) În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenție ilicită survolează teritoriul Republicii Moldova, furnizorul de servicii de navigație aeriană asigură siguranța zborului pentru perioada aflării acesteia în spațiul aerian al Republicii Moldova, precum și transmiterea operativă a informației corespunzătoare furnizorilor de servicii de navigație aeriană din statele vecine și aeroportului de destinație, cunoscut sau presupus, pentru a întreprinde în timp util acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită.

(4) Modalitatea de informare privind deturnarea aeronavei, de schimb de informații, precum și acțiunile care urmează a fi întreprinse de către furnizorul de servicii de navigație aeriană sunt stabilite în programul de securitate aeronautică al furnizorului respectiv.

Articolul 52. Informarea organizațiilor și statelor interesate privind actele de intervenție ilicită

(1) În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenție ilicită a aterizat pe teritoriul Republicii Moldova, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile informează fără întârziere:

- a) statul de înmatriculare a aeronavei;
- b) statul de înregistrare a operatorului aerian;
- c) statele ai căror cetățeni au fost implicați în incident;
- d) statele ai căror cetățeni se află la bordul aeronavei în calitate de ostatici;
- e) Organizația Aviației Civile Internaționale.

(2) După suprimarea actului de intervenție ilicită comis pe teritoriul Republicii Moldova, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile informează cât de curând Organizația Aviației Civile Internaționale despre toate aspectele privind asigurarea securității aeronautice legate de actul respectiv.

Articolul 53. Investigarea actelor de intervenție ilicită

(1) În scopul determinării eficienței măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică și efectuării modificărilor necesare după comiterea actului de intervenție ilicită, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile organizează investigarea actului de intervenție ilicită, cu participarea autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice.

(2) La investigarea actului de intervenție ilicită pot participa experți internaționali în domeniul securității aeronautice, precum și reprezentanți ai statelor interesate.

(3) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile prezintă Organizației Aviației Civile Internaționale raportul final al investigării actului de intervenție ilicită în conformitate cu normele stabilite.

Capitolul VIII

ASIGURAREA EFICIENȚEI MĂSURILOR DE SECURITATE AERONAUTICĂ

Secțiunea 1

Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile

Articolul 54. Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile

(1) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile elaborează, prezintă organului central de specialitate în domeniul aviației civile spre aprobare, asigură aplicarea și menține un program național de control al calității în domeniul securității aviației civile. Programul respectiv permite autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile să evalueze nivelul securității aviației civile, precum și să monitorizeze conformitatea măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică aplicate cu prevederile prezentei legi, ale Programului național de securitate în domeniul aviației civile, ale altor acte normative aprobate în temeiul prezentei legi.

(2) Obiectivele Programului național de control al calității în domeniul securității aviației civile (în continuare – *Program național de control al calității*) sunt verificarea, prin intermediul activităților de monitorizare a conformității, măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică implementate și determinarea nivelului de conformitate cu prevederile prezentei legi, ale Programului național de securitate în domeniul aviației civile, ale altor acte normative aprobate în temeiul prezentei legi.

(3) Programul național de control al calității permite depistarea și remedierea rapidă a deficiențelor de securitate aeronautică. Acesta prevede, de asemenea, că operatorii aeronautici și entitățile aeronautice responsabile de aplicarea standardelor de securitate aeronautică pe teritoriul Republicii Moldova sunt monitorizate direct și în mod sistematic de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile sau sub supravegherea acesteia.

(4) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile desfășoară activități de monitorizare a conformității și solicită remedierea tuturor deficiențelor de securitate aeronautice identificate într-un termen stabilit, în funcție de nivelul neconformității constatate. Neconformitățile în raport cu standardele de securitate aeronautică depistate în cadrul desfășurării activităților de monitorizare a conformității trebuie remediate în modul și în termenele stabilite de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(5) Abordarea activităților de remediere a deficiențelor de securitate și a măsurilor coercitive legale este graduală și proporțională deficiențelor de securitate depistate. Abordarea respectivă presupune urmarea progresivă a următoarelor etape, până la remedierea deficienței depistate:

- a) consultări și recomandări;
- b) avertizare oficială;
- c) aviz de executare/prescripție inspectorială;
- d) sancțiuni contravenționale și acțiuni judiciare.

(6) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile poate să omită una sau mai multe dintre etapele indicate la alin.(5), în special în cazul în care deficiența de securitate aeronautică este gravă sau recurentă.

Articolul 55. Conținutul Programului național de control al calității

(1) Programul național de control al calității stabilește activitățile de monitorizare a conformității și condițiile desfășurării acestora.

(2) Programul național de control al calității include următoarele aspecte:

- a) structura organizațională, responsabilitățile și resursele autorității care desfășoară activitățile de monitorizare a conformității;
- b) fișa postului și calificările necesare pentru auditorii de securitate aeronautică;
- c) activitățile de monitorizare a conformității, inclusiv scopul auditurilor, inspecțiilor și testelor de securitate aeronautică; cazurile de încălcare, reală sau potențială, a normelor de securitate aeronautică în care este dispusă investigarea incidentelor de securitate; frecvența auditurilor și inspecțiilor de securitate aeronautică; clasificarea conformității măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică aplicate, corespunzător sistemului de clasificare a conformității;

d) expertize, în cazul în care este necesară reevaluarea măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică;

e) activitățile de remediere a deficiențelor de securitate, care să includă detalii privind raportarea acestora, acțiunile subsecvente și remedierea, în scopul asigurării conformității cu normele de securitate aeronautică;

f) măsurile coercitive legale și sancțiunile contravenționale;

g) prezentarea rapoartelor privind activitățile de monitorizare a conformității desfășurate, care să includă, după caz, schimbul de informații dintre autoritățile și structurile cu competențe în domeniul securității aviației civile privind nivelurile de conformitate a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică aplicate;

h) procesul de monitorizare a unui aeroport; măsurile care trebuie luate de operatorul aeronautic și de entitatea aeronautică în materie de control intern al calității;

i) modul înregistrării și examinării rezultatelor Programului național de control al calității, în scopul identificării tendințelor și direcționării dezvoltării politicii în domeniul securității aviației civile.

Secțiunea a 2-a

Monitorizarea conformității în domeniul asigurării securității aeronautice

Articolul 56. Monitorizarea conformității

(1) Pentru asigurarea depistării și remedierii rapide a deficiențelor de securitate aeronautică, aeroporturile, operatorii aeronautici și entitățile aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică sunt monitorizate periodic de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(2) Monitorizarea conformității se desfășoară în conformitate cu Programul național de control al calității, luându-se în considerare nivelul de risc, tipul și natura operațiunilor, standardele de securitate aeronautică aplicate, rezultatele controlului intern al calității în cazul operatorilor aeronautici și entităților aeronautice, precum și alți factori care influențează frecvența monitorizării conformității.

(3) Monitorizarea conformității vizează inclusiv implementarea și eficiența măsurilor de control intern al calității aplicate în aeroporturi, precum și de către operatorii aeronautici și entitățile aeronautice.

(4) Monitorizarea conformității în cadrul unui aeroport prevede îmbinarea ponderată a diferitor activități de monitorizare a conformității, care să ofere o viziune de ansamblu asupra implementării măsurilor de securitate aeronautică.

(5) Stabilirea priorităților și implementarea Programului național de control al calității se realizează independent de realizarea operațională a măsurilor de securitate aeronautică prevăzute de Programul național de securitate în domeniul aviației civile.

(6) Activitățile de monitorizare a conformității includ auditurile, inspecțiile, expertizele și testele de securitate aeronautică, precum și investigațiile incidentelor de securitate aeronautică.

Articolul 57. Metodologia desfășurării activităților de monitorizare a conformității

(1) Metodologia desfășurării activităților de monitorizare a conformității se aprobă de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile și se conformează unei abordări standardizate, care include stabilirea sarcinilor, planificarea și pregătirea activității de monitorizare a conformității, activitatea desfășurată la fața locului, clasificarea constatărilor, elaborarea unui raport și remedierea deficiențelor de securitate aeronautică.

(2) Activitățile de monitorizare a conformității au la bază colectarea sistematică a informațiilor prin intermediul examinării documentelor, al observărilor, al interviurilor și al verificărilor.

(3) Monitorizarea conformității include atât activități anunțate, cât și activități neanunțate.

Articolul 58. Auditul de securitate aeronautică

(1) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile desfășoară, cu o periodicitate prestabilită, audite de securitate aeronautică, care reprezintă o examinare

detaliată a tuturor aspectelor programelor de securitate aeronautică ale agenților aeronautici, cu scopul stabilirii dacă acestea sunt aplicate în mod continuu și dacă se respectă un nivel uniform de îndeplinire a normelor de securitate aeronautică. Examinarea respectivă include aplicarea unui eșantion reprezentativ de informații.

(2) Un audit de securitate aeronautică vizează una dintre următoarele categorii:

- a) totalitatea măsurilor de securitate aeronautică aplicate în cadrul unui aeroport;
- b) totalitatea măsurilor de securitate aeronautică aplicate de un terminal al aeroportului, un operator aeronautic sau o entitate aeronautică;
- c) o parte a Programului național de securitate în domeniul aviației civile.

(3) Metodologia desfășurării auditurilor de securitate aeronautică se aprobă de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile și trebuie să includă următoarele etape:

- a) anunțarea auditului de securitate aeronautică și remiterea unui chestionar prealabil, după caz;
- b) etapa preliminară, care să includă examinarea chestionarului prealabil completat și a altor documente relevante;
- c) ședința inițială cu reprezentanții operatorului aeronautic/entității aeronautice, organizată înaintea demarării activității de la fața locului;
- d) activitatea desfășurată la fața locului;
- e) ședința finală și elaborarea unui raport;
- f) remedierea deficiențelor de securitate aeronautică și monitorizarea remedierii, în cazul în care sunt identificate astfel de deficiențe.

(4) Pentru a evalua implementarea măsurilor de securitate aeronautică, desfășurarea unui audit de securitate are la bază colectarea sistematică a informațiilor prin intermediul a cel puțin uneia dintre următoarele tehnici:

- a) examinarea documentelor;
- b) observare;
- c) interviu;
- d) verificare.

Articolul 59. Inspecțiile de securitate aeronautică

(1) În scopul stabilirii nivelului conformității și al eficienței măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică aplicate, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile desfășoară, cu o periodicitate prestabilită sau inopinat, inspecții ale măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică aplicate de operatorii aeronautici, entitățile aeronautice și autoritățile și structurile cu competențe în domeniul securității aeronautice.

(2) Inspecția de securitate aeronautică acoperă cel puțin un set de măsuri de securitate aeronautică interdependente prevăzute de standardele de bază și/sau de actele normative aferente implementării acestora. Setul respectiv este monitorizat ca o activitate unică sau într-un termen rezonabil, care să nu depășească trei luni. Inspecția de securitate aeronautică include aplicarea unui eșantion reprezentativ de informații.

(3) În sensul prezentului articol, un set de măsuri de securitate aeronautică interdependente reprezintă un ansamblu de două sau mai multe măsuri prevăzute de standardele de bază și/sau de actele normative aferente implementării acestora, care au un impact reciproc atât de pregnant, încât realizarea măsurilor respective poate fi evaluată corespunzător doar dacă măsurile sunt examinate împreună. Seturile respective sunt stabilite în Programul național de control al calității.

(4) Inspecția de securitate aeronautică este desfășurată fără a fi anunțată. Dacă autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile consideră că acest lucru nu este oportun, inspecția respectivă poate fi anunțată. Metodologia desfășurării inspecțiilor de securitate aeronautică se aprobă de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile și trebuie să includă următoarele etape:

- a) etapa preliminară;

- b) activitatea desfășurată la fața locului;
- c) informarea preliminară privind rezultatele inspecției de securitate aeronautică, în funcție de frecvența și rezultatele activității de monitorizare a conformității;
- d) elaborarea unui raport/înregistrarea rezultatelor inspecției de securitate aeronautică;
- e) remedierea deficiențelor de securitate aeronautică și monitorizarea remedierii, în cazul în care sunt identificate astfel de deficiențe.

(5) Pentru a evalua eficiența măsurilor de securitate aeronautică, desfășurarea inspecției de securitate aeronautică are la bază colectarea sistematică a informațiilor prin intermediul a cel puțin uneia dintre următoarele tehnici:

- a) examinarea documentelor;
- b) observare;
- c) interviu;
- d) verificare.

(6) Frecvența inspecțiilor de securitate aeronautică este determinată de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile în temeiul evaluării riscurilor. În cazul aeroportului cu cel mai mare volum anual de trafic, frecvența inspecțiilor tuturor seturilor de măsuri de securitate interdependente stabilite în Programul național de control al calității este de cel puțin o dată la douăsprezece luni, cu excepția cazului în care aeroportul a făcut obiectul unui audit de securitate aeronautică în perioada respectivă.

Articolul 60. Expertizele de securitate aeronautică

Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile efectuează expertize de securitate aeronautică ori de câte ori depistează necesitatea reevaluării măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică în vederea identificării și înlăturării vulnerabilităților. Dacă este identificată o vulnerabilitate, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile solicită implementarea măsurilor de securitate aeronautică compensatorii, proporționale nivelului de risc.

Articolul 61. Testele de securitate aeronautică

(1) În scopul stabilirii eficienței, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile efectuează testarea echipamentelor de securitate aeronautică, a personalului care activează în domeniul asigurării securității aeronautice, precum și a măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică. La desfășurarea testelor de securitate aeronautică, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile poate antrena reprezentanți ai altor autorități și structuri cu competențe în domeniul securității aeronautice.

(2) Testele de securitate aeronautică sunt desfășurate pentru evaluarea eficienței a cel puțin uneia dintre următoarele măsuri de securitate aeronautică:

- a) controlul accesului în zonele de securitate cu acces restricționat;
- b) protecția aeronavelor;
- c) controlul de securitate al pasagerilor și al bagajelor de mână;
- d) controlul de securitate al personalului și al bunurilor transportate de către aceștia;
- e) protecția bagajelor de cală;
- f) controlul de securitate al mărfurilor și al trimiterilor poștale;
- g) protecția mărfurilor și a trimiterilor poștale.

(3) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile aprobă un protocol privind testele de securitate aeronautică care conține metodologia desfășurării testelor respective, cu respectarea prevederilor legale, inclusiv a celor de siguranță și a celor operaționale. Metodologia desfășurării testelor de securitate aeronautică include următoarele etape:

- a) etapa preliminară;
- b) activitatea desfășurată la fața locului;
- c) informarea preliminară privind rezultatele testului de securitate aeronautică, în funcție de

frecvența și rezultatele monitorizărilor conformității;

d) elaborarea unui raport/înregistrarea rezultatelor testului de securitate aeronautică;

e) remedierea deficiențelor de securitate aeronautică și monitorizarea remedierii, în cazul în care sunt identificate astfel de deficiențe.

Articolul 62. Investigarea incidentelor de securitate aeronautică

(1) În scopul determinării cauzelor producerii incidentelor de securitate aeronautică, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile investighează incidentele respective.

(2) În baza rezultatelor investigării, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile întocmește un act în care se expun concluziile privind cauzele producerii incidentului de securitate aeronautică.

(3) În baza concluziilor și recomandărilor expuse, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile ia măsurile necesare pentru prevenirea repetării incidentului de securitate aeronautică.

Articolul 63. Elaborarea rapoartelor/înregistrarea rezultatelor cu privire la monitorizarea conformității

(1) Activitățile de monitorizare a conformității desfășurate și rezultatele acestora sunt reflectate în rapoarte sau înregistrate într-o formă standard, stabilită în Programul național de control al calității, care să permită analiza permanentă a tendințelor.

(2) Dacă sunt identificate deficiențe de securitate aeronautică, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile comunică operatorilor aeronautici și/sau entităților aeronautice supuse activității de monitorizare a conformității constatările relevante.

Articolul 64. Remedierea deficiențelor de securitate aeronautică

(1) Remedierea deficiențelor de securitate aeronautică identificate se realizează cu promptitudine. Dacă remedierea nu poate avea loc în timp util, se aplică măsuri de securitate aeronautică compensatorii.

(2) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile solicită operatorului aeronautic și/sau entității aeronautice supuse activității de monitorizare a conformității să transmită spre aprobare un plan de acțiuni care să abordeze deficiențele de securitate aeronautică identificate, inclusiv programul realizării acțiunilor de remediere. După realizarea acțiunilor de remediere, operatorul aeronautic și/sau entitatea aeronautică notifică despre aceasta autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

(3) În urma notificării de către operatorul aeronautic și/sau entitatea aeronautică supuse activității de monitorizare a conformității a faptului că au fost întreprinse acțiunile de remediere, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile verifică realizarea acțiunilor respective. La desfășurarea monitorizărilor ulterioare este utilizată cea mai relevantă formă de monitorizare a conformității.

Capitolul IX

EVALUAREA NIVELULUI DE PERICOL ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII AVIAȚIEI CIVILE

Articolul 65. Evaluarea nivelului de pericol în domeniul securității aviației civile

Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile aprobă metodologia de evaluare a nivelului de pericol și de management al riscurilor, conform căreia evaluează în mod continuu nivelul de pericol privind securitatea aviației civile, luând în considerare situația internă și cea internațională, sistematizând informația recepționată de la organizațiile internaționale în domeniul aviației civile, de la organele competente și din alte surse.

Articolul 66. Managementul riscurilor în domeniul securității aviației civile

(1) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile informează în timp util toate părțile interesate despre pericolul existent pentru securitatea aviației civile, în vederea aplicării măsurilor suplimentare de securitate aeronautică în conformitate cu metodologia de evaluare a nivelului de pericol și de management al riscurilor.

(2) Autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile poate clasifica una sau mai multe curse aeriene drept curse aeriene cu nivel sporit de pericol, pentru o perioadă determinată sau nedeterminată, și poate solicita aplicarea măsurilor suplimentare de securitate aeronautică, în funcție de rezultatele evaluării nivelului de pericol. În situații de urgență, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile poate recurge la alte proceduri de urgență decât cele specificate în metodologia de evaluare a nivelului de pericol și de management al riscurilor. În situațiile respective, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile informează imediat Guvernul privind acțiunile întreprinse.

(3) Operatorii aeronautici și entitățile aeronautice, precum și autoritățile și structurile cu competențe în domeniul securității aeronautice iau toate măsurile necesare pentru minimizarea riscurilor în domeniul securității aviației civile.

Capitolul X

ASIGURAREA FINANCIARĂ A SECURITĂȚII AERONAUTICE

Articolul 67. Costuri privind asigurarea securității aeronautice

(1) Pentru acoperirea cheltuielilor aferente asigurării securității aeronautice se aplică taxa pentru asigurarea securității aeronautice.

(2) Condițiile de aplicare și metodologia privind baza de calcul a taxei pentru asigurarea securității aeronautice, precum și repartizarea resurselor acumulate din aceasta se aprobă de către Guvern.

(3) Unor categorii de operatori aerieni li se pot asigura, la cererea acestora sau în cazul clasificării cursei aeriene, conform art.66 alin.(2), drept cursă aeriană cu nivel sporit de pericol, măsuri suplimentare de securitate aeronautică, cu achitarea costurilor aferente de către operatorul aerian respectiv.

(4) Operatorii aeroportuari prezintă lunar organului central de specialitate în domeniul aviației civile și autorității administrative de implementare și realizare a politicii în domeniul aviației civile un raport privind resursele financiare acumulate din taxa pentru asigurarea securității aeronautice.

Capitolul XI

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND SECURITATEA AERONAUTICĂ

Articolul 68. Răspunderea juridică pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă și penală, conform legislației în vigoare.

(2) Ca urmare a competențelor conferite auditorilor de securitate aeronautică, răspunderea conform [Codului contravențional](#) survine în următoarele cazuri:

a) obstrucționarea sau împiedicarea intenționată a activității unui auditor de securitate aeronautică;
b) incapacitatea ori refuzul de a furniza informațiile solicitate de un auditor de securitate aeronautică.

(3) Răspunderea conform [Codului penal](#) survine în următoarele cazuri:

a) furnizarea intenționată a informațiilor false ori înșelătoare unui auditor de securitate aeronautică;
b) uzurparea calității de auditor de securitate aeronautică.

Capitolul XII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 69.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba Programul național de securitate în domeniul aviației civile;

c) va asigura adoptarea actelor normative necesare executării prezentei legi.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă [Legea nr.92/2007](#) privind securitatea aeronautică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90–93, art.393), cu modificările ulterioare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Zinaida GRECEANÎ

Nr.192. Chișinău, 20 decembrie 2019.